

SUHOKRANJSKE

# Poti

Glasilo Občine

Žužemberk

Št. 33

Leto IX.

april 2009



**NE SPREGLEJTE**

**Stran 4**  
**Strategija**  
**prostorskega**  
**razvoja v prid**  
**občine**



**Stran 6**  
**Koncesionar**  
**upravičil zaupanje**



**Stran 8**  
**Vračanje sredstev**  
**v izgradnjo JTO**

**Stran 20 - 25**  
**Suha krajina v sliki**  
**in besedi**

**Stran 28**  
**Jubilejno petnajsto**  
**ocenjevanje**

**15. seja Občinskega sveta Občine Žužemberk****Koristni zbori občanov****Svetniki ob govoru svetnika predčasno zapustili sejo**

Pobudo svetnika Jožeta Zupančiča, da bi točko o sprejemu zaključnega računa proračuna občine Žužemberk za leto 2007 umaknili in jo premaknili na eno od naslednjih sej, svetniki niso podprli, čeravno se je svetnik skliceval na dejstvo, da zaključnega računa ni pregledal nadzorni odbor. Jože Papež, predsednik Odbora za okolje, je bil mnenja, da se odlok sprejme, ker ga je bil potrjen tudi s strani AJPES-a in kot takšnega so ga svetniki tudi sprejeli. Mag. Jelko Mrvar, Milana Ivkoviča in druge svetnike je ob tem zanimalo samo delovanje nadzornega odbora in po njihovem slabo poročanje občinskemu svetu. Točka, ki je obravnavala pobude in sklepe Zbora občanov za območja naselja Dvor in Jama pri Dvoru, je pokazala, da imajo občani na zborih veliko vprašanj in tudi pobud. Mag. Jelka Mrvar je zaradi pripomb in poznega obveščanja predlagala, da se v bodoče pošlje pisna obvestila v vsako gospodinjstvo. Pri tej točki je določene postopke in samo zakonodajo pri pridobivanju gradbenega dovoljenja in v konkretnem primeru gradnje hidroelektrarne na Dvoru predstavila nova članica občinske uprave Vida Šušterčič.



Svetniki in svetnice na 15. seji

Na predlog predsednika Odbora za družbene dejavnosti Jožeta Pečjaka so svetniki z dnevnega reda umaknili točko o sofinanciranju varstva vozačev v Osnovni šoli Žužemberk in obravnavo o povišanju cen najemnin za šolske telovadnice. Svetniki in svetnice so se seznanili tudi z odlokom o proračunu Občine Žužemberk za leto 2009 in 2010, katera bodo obravnavali na naslednji seji. Sledila so vprašanja in pobude svetnikov. Svetnika Jožeta Papeža je zanimala sama predstavitev postopkov pri obrtno industrijski coni Jama in coni Sejmišče v Žužemberku. Svetnik Jože Jenkole je poizvedel, kolikšna je cena priključnine na kanalizacijsko omrežje v Dobropolju,

zanimalo pa ga je tudi lastništvo kašče v Praprečah. Mag. Jelka Mrvar je občinski svet seznanila in prosila za čim hitrejšo rešitev problema s slabo izolirano streho na telovadnici v Žužemberku, ravnateljica Marija Brecljnik iz prevolske šole pa na slaba okna. Dušan Papež je kolege svetnike seznanil s hitrim padanjem cen zemljišč podobnih obrtno industrijskih con, kot so v Žužemberku in jim predlagal morebitno znižanje. Še preden je svetnik Jože Zupančič zaključil svojo misel o lakomnosti občine se je končala redna 15. seja, saj je večina svetnikov vstala in zapustila prostor, ne da bi svojega svetniškega kolega poslušala do konca. *Urednik*

Komisija za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja je na svoji 7. seji obravnavala odstopno izjavo člana občinskega sveta Marjana Romiha ter osnutek ugotovitvenega sklepa o prenehanju mandata članu občinskega sveta.

Ker je bila s strani naslednjega člana z liste SD in DeSUS Janeza Pavla Glihe posredovana izjava, da sprejema mandat, vendar je zaradi njegovih zdravstvenih razlogov pripravljen počakati z imenovanjem do okrevanja.

Pisno izjavo je podal tudi Marjan Romih, da bi začasno še opravljal funkcijo člana občinskega sveta, vendar izključno do

zdravstvenega okrevanja naslednjega kandidata z liste SD in DeSUS.

Zaradi obeh izjav je komisija sprejela sklep, da se vse izjave posredujejo Občinski volilni komisiji Občine Žužemberk, ki naj poda pravno mnenje. Ko bo komisija za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja prejela pisno mnenje občinske volilne komisije, bo občinskemu svetu posredovala v sprejem ugotovitveni sklep o prenehanju mandata Marjanu Romihu ter sklep o potrditvi mandata novemu članu občinskega sveta Janezu Pavlu Glihi.

**S 16. seje Občinskega sveta Občine Žužemberk****Novorojenci bodo v bodoče prejeli enkratno pomoči tudi v Občini Žužemberk****Svetniki sprejeli 3%, v primeru con pa za kar 100 % povečanje cen točke nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča – Bo v Žužemberku policijska postaja?**

Na 15. redni seji občinskega sveta, ki je bila 19. decembra, zadnja v letu 2009, so svetnice in svetniki Občine Žužemberk obravnavali in sprejeli sklep o sofinanciranju varstva vozačev v Osnovni šoli Žužemberk. Svet-

nica mag. Jelka Mrvar se s potrjenim sklepom o 50-odstotnem sofinanciranju varstva vozačev ni strinjala, saj je 100-odstotno financiranje varstva zakonska obveznost lokalne skupnosti-občine. Razpravljali so tudi o povišan-

ju cen najemnine za šolske telovadnice, ki se bodo podražile 5% za domače in 10% za tuje obiskovalce ter sprejeli spremembe odloka o ustanovitvi obeh javnih zavodov - Izobraževalnega zavoda Osnovne šole



Najemnine za šolske telovadnice so se podražile, foto: S. M.

Prevole in Žužemberka. Svetnice in svetniki so tudi sprejeli pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o enkratnem denarnem prispevku za novorojence, po katerem bodo vsi žužemberški novorojenci/ke prejeli 160 EUR, za drugega 200 EUR in vsakega nadaljnjega 250 EUR enkratne pomoči s strani občine. Poleg reše-

vanja socialnih vprašanj so iz proračuna namenili tudi 1000 EUR za nakup novega mamografa, svetniki pa so se ukvarjali na tokratni seji tudi z gospodarskimi problemi. Med drugim se je večina svetnic in svetnikov strinjala z Letnim načrtom pridobivanja stvarnega nepremičnega premoženja za leto 2009 in 2010. Potrdili so tudi sklep o

vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča (NSUZ) za leto 2009, kar pomeni 3% povečanje cen točke, v primeru con pa za kar 100% nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. Potrjen je bil še Program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode in Poslovni plan Komunalne Novo mesto za leto 2009. Na predlog predsednika odbora za okolje in prostor Jožeta Papeža, predsednika odbora za družbene dejavnosti Jožeta Pečjaka in namestnika predsednika za gospodarstvo in kmetijstvo Marka Zajeca so svetniki potrdili odlok o Proračunu Občine Žužemberk 2009 in 2010. Med pomembnejše točke 15. seje sodi tudi sprejet Občinski program varnosti, ki je zelo pomemben za varnost občanov. Brigita Kalčič, predstavnica medobčinskega inšpektorata, je zbranim svetnikom in svetnicam pojasnila delovanje inšpekcijske in redarske službe in njihovo večjo pristojnost. Po mnenju svetnika Marka Zajeca bodo še naprej kaznovani pošteni ljudje, potrebneje pa je ostreje pristopiti k problemu mamil,



Cene zazidljivih stavbnih zemljišč bodo višje od 3-100%, foto: S. M.

ki je v vse bolj razširjen tudi v žužemberški občini. Tako bodo redarji odlej ostreje nastopali tudi proti kršiteljem parkiranja osebnih in tovornih vozil, ki se je razbohotilo vsepovsod po občini, mnogi pa se že sprašujejo, če bodo redarji temu kos. Svetniki so med drugim podprli tudi idejo Jožeta Papeža, da bi v Žužemberku imeli stalno policijsko enoto.

Urednik

## Svetniki za čim hitrejšo odprtje cone na Jami

Žužemberški svetniki so na 17. seji 5. marca med drugim razpravljali tudi o odtujitvi (prodaji) nepremičnin v območju zazidalnega načrta servisno obrtne cone Jama pri Dvoru in o izvedbi vseh nadaljnjih ravnanj v postopku prodaje. Druga največja industrijska cona v občini, ki je pretežno namenjena novim obrtnim, proizvodnim in servisnim dejavnostim, je velikosti 3,42 ha, občina ima že odkupljena vsa zemljišča, resni pa so tudi dogovori z

bodočim investitorjem o sovlaganju pri komunalnem opremljanju zemljišča. Za nepremičnine, ki so predvidene v prodaji, ležijo neposredno pred vasjo Jama, ob regionalni cesti Dvor-Kočevje, poleg sedanjega delovišča in skladišča CGP Novo mesto bo občina skušala, po zaključku zbiranja ponudb, najti najugodnejšega investitorja. Svetniki so predlagani sklep sprejeli soglasno, saj je zelo pomembno, da bi v Žužemberku čimprej dobili nove zazidalne industrijske površine, kar posledično pomeni zagotavljanje novih delovnih mest. Svetniki so sprejeli tudi letni program športa in kulture in se seznanili s poročilom nadzornega odbora za minulo leto in plana za letošnje leto.

Na koncu večurnega zasedanja so tajno ocenjevali delo obeh ravnateljic, sklenili pa so tudi poravnavo med občanom Rudolfom Kastelicem in občino, s katero zaključila dolgoletno pravdanje za »škarpo« v Žvirčah, za katero je bila v prvi vrsti odgovorna KS Hinje še iz časa bivše novomeške občine.

Urednik



Tajno ocenjevanje dela ravnateljic, foto: S. Mirtič



## JAVNI POZIV

Občina Žužemberk na podlagi Zakona o prostorskem načrtovanju nadaljuje s postopkom priprave Občinskega prostorskega načrta (OPN) Občine Žužemberk, ki bo podlaga tudi za izdajanje gradbenih dovoljenj.

V skladu z zadnjimi pojasnili Ministrstva za okolje in prostor **prosimo vse zainteresirane v vinogradniških območjih**, ki nameravajo graditi zidnico, da podajo pobudo za nameravano gradnjo zidanice, s katerimi bomo dopolnili OPN.

**Po spremenjeni gradbeni zakonodaji izdaja gradbenih dovoljenj na kmetijskem zemljišču v vinogradniškem območju ne bo več dopustna, če v OPN ne bo opredeljenega stavbnega zemljišča.**

**Pobude bomo sprejemali do 24. 4. 2009 v prostorih Občine Žužemberk.**

Informacije in dodatna pojasnila lahko vsi zainteresirani dobijo na sedežu občine v času uradnih ur ali po telefonu (07-388-5180 ali 07-388-5193).

Lepo pozdravljeni!

Župan  
Franc Škufca

# Strategija prostorskega razvoja v prid občine

**Od lanskega leta je v pripravi nov prostorski akt (OPN) Občine Žužemberk. Občinski prostorski načrt je temeljni dokument, s katerim se za celotno območje občine določi strategijo prostorskega razvoja, usmeritve za razvoj prostora in določijo pogoji umeščanja objektov v prostor, s katerim bo nadomestil dosedanje sestavine dolgoročnega in srednjeročnega plana ter prostorsko ureditvene pogoje.**

Občinski prostorski načrt je pomemben tudi zato, ker je podlaga za pripravo projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja po predpisih o graditvi objektov in podlaga za pripravo podrobnejših prostorskih načrtov za območja širitve. V izvedbenem delu so določena območja namenske rabe prostora, prostorski izvedbeni pogoji in opredeljeni nadaljnji načini urejanja prostora. Več o tem pomembnem dokumentu je posebej za Suhokranjske poti povedala ga. Vida Šušterčič, univ. dipl. geod., doma iz Trebnjega, na Občini Žužemberk zaposlena od 15. oktobra lanskega leta kot višja svetovalka za okolje in prostor, skrbi pa tudi za urbanistično načrtovanje in opravlja premoženjsko pravne zadeve.

»Delam na področju prostorskega planiranja, urejanja prostora, varstva okolja, pripravi prostorskih aktov, izdajanja upravnih aktov, premoženjsko pravnih zadev, kar nekaj delovnega časa pa v zadnjem času porabim tudi za pripravo za opremljanje bodočih poslovnih con in gradnjo infrastrukture v teh conah, skrbim za koordinacijo, pregled gradiv in dajanje pripomb k projektu in prostorskim aktom, ki jih pripravljajo zunanji izvajalci.« je povedala Šušterčičeva in dodala, da za Občinski prostorski načrt pripravlja podjetje Struktura, d.o.o. iz Mirne Peči. Strokovne podlage za urbanistične načrte pa pripravlja podjetje Topos iz Dolenjskih Toplic. Trenutno so že v zaključni fazi naselja Žužemberk z Zafaro in Praprečami, Dvor z Vinkovim Vrhom, Podgozdom in Jamo ter Hinje s Hribom in Lazino. Navedene strokovne podlage je obravnaval odbor za okolje in prostor, komunalno in promet. Sledila bo javna razgrnitev, ki bo predvidoma pred polletjem, kjer se bodo občani seznanili z občinskim prostorskim načrtom, dali pripombe in tudi predloge.«

**V občini je v pripravi kar nekaj gospodarskih con, prepotrebni za razvoj gospodarstva in celotne občine.**

»V Obrtno industrijski coni Sejmišče v Žužemberku je že izvedena parcelizacija zemljišč za odmero ceste v poslovno cono. Podpisana je tudi pogodba za izdelavo projektne dokumentacije za gradnjo infrastrukture. Pomembno je, da bi v Žužemberku čimprej dobili nove zazidalne industrijske površine, kar posledično pomeni zagotavljanje novih delovnih mest,« meni Šušterčičeva, »tudi zaradi povpraševanja investitorjev, ki ne morejo čakati, da bo 4,12 ha velika cona v Žužemberku pripravljen za gradnjo. Za drugo industrijsko cono na Jami velikosti 3,42 ha imamo že odkupljena vsa zemljišča, resni so tudi že dogovori z investitorjem o sovlaganju pri komunalnem opremljanju zemljišča, pa tudi za obrtno industrijsko cono v Hinjah velikosti 2,9 ha iščemo nove investitorje.«

**Katera so prednostna in možna območja za poselitve?**

»Intenzivno delamo na stanovanjski coni Klek, kjer bi lahko naši občani v najkrajšem času pričeli z individualno gradnjo hiš. V načrtu je gradnja 41 stanovanjskih hiš in večji poslovno stanovanjski objekt, želimo pa, da bi lastniki prvo lopato zasadili že konec letošnjega leta. Intenzivno potekajo tudi dogovori z investitorjem, ki bi šel v skupno investicijo novega večnamenskega doma za starostnike. Individualna izgradnja se načrtuje na Dvoru, po novem urbanističnem načrtu pa se tudi za vas Hinje predvideva razširitev stavbnih zemljišč z gradnjo novega objekta za starostnike.

V Občini Žužemberk je v ospredju vse bolj vprašanje izgradnje novega doma starostnikov. V Občini Žužemberk je kar 17% prebivalcev, ki so starejši od 69 let. Anketa, ki so jo pripravili v programu »Starejši za starejše«, ki poteka v društvu upokojencev Dvor in v Žužemberku že tretje leto, pa je pokazala veliko željo občanov, da bi preživeli starost doma, v domačem okolju, dnevnem centru ali v domu v domači občini.

Občina Žužemberk se za ta projekt že nekaj časa resno pripravlja. Dom naj bi stal ob vstopu v Žužemberk z Dolenjske, dvorske strani na območju zazidalnega načrta Klek. Čakalne vrste za dom so dolge, vse več pa je tudi ljudi, ki zaradi ekonomske ogroženosti ne morejo plačevati dragih stanarin.

Občina ima kar dve varianti, ki bi bili najugodnejši za njegovo izgradnjo. Po prvi, v katerem bi domovalo 85 stanovalcev, bi bila investicijska vrednost 6,5 mio evrov, in drugi, za 140 stanovalcev, pa je investicija ocenjena na 9,5 mio evrov. Večji problem so finančna sredstva za njegovo gradnjo, ker tega denarja sama občina nima, zato intenzivno išče sofinancerje.

S projektom namerava občina kandidirati za državna in evropska sredstva z možnostjo udeležbe zasebnega kapitala. Dom bo v sodobno zasnovani zgradbi v samem središču občine, v bližini centra in zdravstvenega doma in s prelepim razgledom nad dolino reke Krke, poleg osnovne dejavnosti zagotavljal tudi dodatne storitve, ki jih potrebujejo starejši, hkrati pa bo kraju prinesel prepotrebne nove zaposlitve in nova delovna mesta.

**S katerimi perečimi problemi se srečujeta na področju pravnih zadev?**

»Kot druge občine v Sloveniji se tudi pri nas srečujemo s problemi lastništva, kar je povezano z



Vida Šušterčič, univ. dipl. geod.

odkupom zemljišč, kjer poteka cestna infrastruktura po privatnih zemljiščih. To je zelo pereč problem povezan z velikimi stroški in v kratkem času ne bo rešljiv, tudi zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. Več občinskih cest in javnih poti s potrebnimi rekonstrukcijami je bilo zgrajenih na zasebnih zemljiščih. Te probleme bomo morali v določenem obdobju rešiti vse, ne le najbolj glasne, upoštevaje v prvi vrsti javni interes.«

Ob takšni prelepi krajini, ki nas obdaja vse od Hinj, Šmihela do Brezove Rebri se mi zdi pomembno, da bi se morali mladi zavedati teh lepot danosti, kraji bi ponovno oživel ob pravilni kmetijski politiki, službah v domačem kraju in zmernem izkoriščanju prostora, ki mora biti v prid občine in njenih občanov. Tu ne smemo pozabiti izjemnega historičnega gradu, ki je neizkoriščen in je kot takšen objekt ne samo občinskega, ampak tudi nacionalnega pomena,« meni Šušterčičeva, ki je v tem kratkem času obiskala že številne vasi v občini in navezala stike z žužemberškimi občani.

Urednik



## Občinska uprava

# Z ustanovitvijo Občine Žužemberk leta 1998 je bila postavljena tudi občinska uprava, ki je začela s svojim delovanjem 1. 1. 1999

**Občinska uprava izvaja odloke, odredbe, pravilnike in navodila, ki jih izdajata občinski svet in župan. Uprava izvaja tudi zakone in druge predpise države, kadar odloča o upravnih stvareh iz državne pristojnosti.**

Koordinacijo dela občinske uprave opravlja direktor občinske uprave Vlado Kostevec, ki poleg teh nalog skrbi še za delo občinskega sveta, odborov in komisij ter še za turizem, malo gospodarstvo in podjetništvo, obrambo in varstvo pred naravnimi in drugi nesrečami, za obveščanje javnosti, za arhiviranje pravnih aktov, za naravno in kulturno dediščino, nudi pomoč pri delu občinske volilne komisije, vodi določene investicijske projekte in delo na zahtevnejših projektih ...

Višja svetovalka za okolje, prostor in urbanistično načrtovanje ter za opravljanje premoženjsko pravnih zadev Vida Šušterčič je v občinski upravi zaposlena od 16. 10. 2008 in pokriva področje prostorskega planiranja, premoženjsko-pravnih zadev drugih pomembnih upravnih zadev.

Svetovalec za družbene dejavnosti Darko Pucelj pokriva področje družbenih dejavnosti, kot je izobraževanje, predšolska vzgoja, socialno varstvo, zdravstvo, šolstvo, kultura, šport in druge javne potrebe ter skrbi za nekatere investicijske projekte in za delo odborov in komisij s področja družbenih dejavnosti.

Finančnica Jelka Kocjančič pokriva področje računovodstva, knjizenja in obdelave računov in računovodskih podatkov, kadrovske evidenc, obračunov plač in drugih nalog. ga. Kocjančičeva ima delovne izkušnje še s Krajevne skupnosti Žužemberk.

Svetovalka za finance, proračun in gospodarstvo Mojca Klobučar pokriva finančno področje in elektronski plačilni promet, pripravlja poročila za občinski svet, vodi izbor izvajalcev pri javnih naročilih ter vodi nekatere investicijske projekte.

Koordinator Jasmina Mirtič je do nedavno pomagala g. Banu, sedaj pokriva področje sprejema in oddaje vlog in pošte, arhiva, izdaja potrdila o namenski rabi zemljišč, delno pokriva tudi prodajo nepremičnin, skrbi za delovno-pravna razmerja področja kmetijstva pripravlja razpisno dokumentacijo ter skrbi za obdelavo prispelih vlog, sodeluje pri delu odborov in komisij.

### Še kontakti:

	tel. številka	področje	e-naslov
1.	07 3885 180	tajništvo	obcina.zuzemberk@zuzemberk.si
2.	07 3885 181	fax	
3.	07 3885 182	župan	
4.	07 3885 184	direktor občinske uprave	vlado.kostevec@zuzemberk.si
5.	07 3885 195	finance	mojca.klobucar@zuzemberk.si,
	07 3885 186		jelka.kocjancic@zuzemberk.si
6.	07 3885 190	družbene dejavnosti	dare.pucelj@zuzemberk.si
7.	07 3885 191	urejanje okolja, komunala in promet	ceste@zuzemberk.si
8.	07 3885 192	kmetijstvo in prostor	jasmina.mirtic@zuzemberk.si
9.	07 3885 193	prostorsko planiranje, nepremičnine, soglasja za posege v prostor	vida.sustarcic@zuzemberk.si

<http://www.zuzemberk.si>

e-mail: [obcina.zuzemberk@zuzemberk.si](mailto:obcina.zuzemberk@zuzemberk.si)

Koordinator Martin Grčar skrbi za področje urejanja javnih površin, cestnih dejavnosti, pokriva celotno področje komunale, vodi nekatere investicijske projekte s tega področja par tako pa skrbi za koordinacijo razporeditve del za delavce za vzdrževanje javnih površin ter cest.

Janez Boben dela na področju komunalnih del, rednem vzdrževanju javnih površin in komunalne infrastrukture.

S 15. 3. 2009 je odšel v pokoj višji referent Jože Ban, ki je imel največ delovnih izkušenj ter je še kot tajnik nekdanje KS Žužemberk dodobra spoznal delo lokalne samouprave. Njegovo znanje in izkušnje bomo pri nadaljnjem delu pogrešali.

## Jože Ban odšel v zaslužen pokoj

Starosta in tajnik nekdanje Krajevne skupnosti Žužemberk in nepogrešljivi javni uslužbenec, višji referent Jože Ban z Dvora je odšel s 15. marcem v zaslužen pokoj. Jože je v zadnjih letih v Občinski upravi Občine Žužemberk skrbel za prostorsko – planske dokumente in izdajanje mnogih soglasij za posege v prostor. Še prej pa je pokrival področje kmetijstva, cest, komunale, urejanja javnih površin in



Vlado Kostevec

vseh drugih pomembnih področij razvoja in investicij v infrastrukturo. S svojim znanjem in predanostjo je znal zmeraj prisluhniti potrebam občanov ter jim po svojih najboljših močeh tudi pomagati in svetovati. Za svoje prizadevno delo v upravi je Jože Ban v letu 2004 prejel priznanje župana Občine Žužemberk. Z njegovo upokojitvijo smo v občinski upravi izgubili velikega poznavalca žužemberške občine. Želimo si, da bo tudi v zaslužnem pokoji s svojim znanjem in nasveti sodeloval pri razvoju občine ter bil zgled mlajšim generacijam.

## Nov raspored delovnega časa v Občinski upravi

**S 1. februarjem je v Občinski upravi Občine Žužemberk začel veljati nov raspored delovnega časa ter tudi uradnih ur.**

Tako je po novem delovni čas vseh zaposlenih v občinski upravi v ponedeljek, torek in četrtek od 7.00 do 15.00 ure, v sredo od 7.00 do 17.00 ure in v petek od 7.00 do 13.00 ure.

Prav tako so na novo določene tudi uradne ure na sedežu občinske uprave:

- v ponedeljek od 7.30 ure do 14.30 ure
- v sredo od 7.30 do 16.30
- v petek od 7.30 ure do 13.00 ure.

Več informacij o delu, obrazce vlog in druge informacije dobite na spletni strani občine, na naslovu: [www.zuzemberk.si](http://www.zuzemberk.si).

Vlado Kostevec

# Koncesionar upravičil zaupanje

**Pred dobrimi tremi leti je uradno koncesijsko pokopališko pogodbo v občini Žužemberk prevzela Marija Novak Pogrebne storitve s.p. z Rebri pri Žužemberku. Po koncesijski pogodbi imajo na skrbi tudi osem pokopališč, pet mrliških vežic, tri pokopališča pa na vežice še čakajo.**

Po koncesiji zajema gospodarska javna služba opravljanje pokopališke in pogrebne službe ter urejanja pokopališč. »Delo smo vzeli zelo resno in odgovorno,« pravi samostojna podjetnica Marija Novak z Rebri in dodaja, »da so končno uredili zemljevid pokopališč, na katerih je seznam najemnikov po oddelkih z oštevilčenimi grobovi!« V tem času se je pokazalo, da je veliko grobov opuščanih in nimajo lastnika. Na oglasne table so tako izobesili obvestilo, da se poišče morebitne še živeče lastnike, v nasprotnem primeru pa bodo po preteku dveh let grobno polje namenili ostalim uporabnikom. Novakova poudari, da je takšnih primerov okoli 10%, še največ na pokopališču v Šmihelu. Vso najemnino od grobov koncesionar porabi za urejanje pokopališč in okolice, odvoz smeti in



Ekipa Novakovih iz Rebri, foto: Stane Maver



Marija Novak, foto: S.Mirtič

košenje trave, letno poročilo o pobrani grobnarini pa predložijo občinski upravi. Lanski presežek bodo v letošnjem letu namenili za ureditev vežice in dela pokopališča v Žužemberku. Novakovi so družinska firma, kar z veseljem tudi poudarijo. Poleg Marije je zaposlen tudi sin Robi, po potrebi pa jim na pomoč priskočijo tudi ostali družinski član ter delavci po pogodbi. Trudijo se, da je pogrebna svečanost kar najboljšo organizirana. Na željo svojcev, poleg osnovnih storitev, lahko organizirajo nastop pevske skupine, trobentača, pripravijo cvetje, poskrbijo za

primerno ozvočenje govornikov, v zadnjem času pa lahko poskrbijo tudi za govor,

»Pomemben je izgled in urejenost vsega osebja ob izgubi svojcev, ob teh nedvomno težkih trenutkih pa skušamo prizadetim svojcem čim bolj pomagati, s tem pokažemo tudi odnos in pieteto do umrlega,« poudari Marija Novak, ob tem pa skrbi, da smo konkurenčni in cenejši od drugih pogrebnih služb. Teren, ki ga pokrivajo se razteza od Osilnice, Kočevskega, Trebnjega do Škofljice.

Urednik

## Povedali so:



**Frida Černač, Žužemberk:** »Pokopališča so na pogled zelo urejena, predvsem pa je pomembna pa je tudi sama cena pokopaliških storitev. Poznam cene v Ljubljani, ki so neprimerno večje kot tu v Žužemberku.«



**Ludvik Legan, Dvor:** »Pokopališča so lepo urejena, še posebej pa Novakovi poskrbijo za samo svečanost ob slovesu. Tudi table z zemljevidi in označenimi grobnimi polji so vredne pohvale!«



**Franc Kmet, Žužemberk:** »S koncesijo so pokopališča urejena veliko boljše. Organizacija pogrebnih svečanosti je res dobra, saj sem kot zastavonoša DU Žužemberk prisoten na nekaterih pogrebi. Pohvala tudi oglasnim tablam na katerih so označena grobna polja.«



**Marija Bedene, Šmihel:** »Pokopališče v Šmihelu obiskujem vsako nedeljo. Mesto zadnjega počitka je lepo urejeno tudi v Šmihelu, urejene poti, posut pesek, pogrešamo le mrliško vežico!«

# Oskrba z električno energijo

**Župana Občine Žužemberk in Mestne občine Novo mesto sta se nedavno s pismom obrnila na Direktorat za energijo s prošnjo za pomoč pri zagotavljanju dodatnih investicijskih sredstev, ki bi omogočala hitrejšo izgradnjo nujno potrebnih energetskih objektov, ki bodo zagotovili zadostne količine električne energije za razvojne potrebe naših občin.**

Minilo je 10 let od tridnevnega električnega mrka na Dolenjskem, ko je ta del Slovenije zaradi slabih električnih povezav brez električne energije. Dolenjsko gospodarstvo je motor izvoza cele države, oviro pri nadaljnjem razvoju pa predstavlja nezadostna infrastruktura. Podjetje Elektro Ljubljana, d.d., ki je distributer električne energije na tem področju, sledi tempu razvoja regije s podajanjem tehničnih rešitev in uvrščanjem potrebnih elektroenergetskih objektov v svoje plane, dejansko realizacijo pa narekujejo razpoložljiva investicijska sredstva.

V lokalnih skupnostih intenzivno pripravljajo prostorske načrte za razširitev obstoječih in vzpostavitev novih industrijsko-obrtnih con, ki bodo generirala nova delovna mesta in nadaljnji razvoj regije, po trenutni gospodarski krizi.

Konkretne potrebe po dobavi električne energije v Občini Žužemberk so naslednje: poslovno-obrtna cona Jama I in II. faza, obrtno-poslovna cona Hinje, industrijsko-obrtna cona Sejmišče v Žužemberku,

ocenjena potreba po električni moči za vse obrtne cone skupaj je 10 MVA.

Širitve se načrtujejo tudi v Mestni občini Novo mesto s širitvijo obstoječe obrtne cone Cikava na trikratno površino, nova obrtna cona na območju vzhodnega priključka na avtocesto, na območju Drgančevja je predvidena izgradnja univerzitetnega kampusa, potrebnih bo 9,5 MVA.

Nadaljnji razvoj na sedanji lokaciji načrtuje tudi Krka, tovarna zdravil d.d.

Tudi sosednje občine načrtujejo širitev obstoječih in odprtje novih industrijskih in obrtnih con – obrtna cona v Zalogu pri Straži, obrtna cona Dolenja vas in obrtna cona Postaja v Mirni Peči, širitev obrtne cone in povečanje obrata tovarne zdravil Krka v Šentjerneju in še druge.

Za zadovoljitev naštetih potreb po dobavi električne energije je potrebno zgraditi večje število visokonapetostnih objektov: RTP Ivančna Gorica, RTP Dvor, RTP Ločna, RTP Dobruška vas in pov-

ečati zmogljivosti obstoječih razdelilnih transformatorskih postaj. Za priključitev teh objektov na omrežje in za dvig zanesljivosti delovanja omrežja je potrebno zgraditi in obnoviti več visokonapetostnih daljnovodov: 110 kV daljnovod Trebnje – Ivančna gorica - Grosuplje, 110 kV daljnovod RTP Bršljin - RTP Gotna vas - zanka okoli Novega mesta, 110 kV daljnovod Kočevje - Črnomelj, obnova 110 kV RTP Kočevje – RP Hudo.

Izgradnji teh objektov morajo slediti daljnovodi in kablovodi nižjih napetosti s transformatorskimi postajami, ki pripeljejo električno energijo do končnih porabnikov. Ne nazadnje izgradnja teh objektov pomeni nujen pogoj za normalno gospodarsko delovanje regije in zgolj približevanje standardom zagotavljanja zanesljive dobave električne energije, ki jih v tozadevno razvitejših delih države obravnavajo kot samoumevne, sta še župana Alojz Muhič in Franc Škufca zapisala v svojem pismu.

VladiMir

## Suhokranjski vodovod bo zagotovil kvalitetno oskrbo s pitno vodo

**Projekt Suhokranjski vodovod je skupni projekt šestih občin in Ministrstva za okolje in prostor. Projekt je vključen v Operativni program oskrbe s pitno vodo Republike Slovenije in je kot tak najavljen Evropski komisiji kot projekt, ki bo sredstva črpal iz Kohezijskega sklada EU.**

Iz zaključene I. faze potrebne dokumentacije je razvidno, da je na podlagi idejnih zasnov in dokumenta identifikacije investicijskega projekta razvidno, da je ocenjena investicijska vrednost projekta v BRUTO višini 33.731.987,00 EUR, kar je 13.731.987,00 EUR več kot je ministrstvo za okolje planiralo v operativnem programu.

Pred nadaljevanjem pridobivanja 2. faze potrebne dokumentacije se je vsem še sodelujočim občinam na rednih sestankih zastavljalo kar nekaj vprašanj, ki so predvsem povezane s sofinanciranjem ter vodenjem tega zahtevnega projekta.

Tako je bil v mesecu februarju sestanek na Službi Vlade RS za lokalno politiko in regionalni razvoj (SVLR), ki so se ga ob predstavnikih službe in ministrstva za okolje in prostor udeležili tudi župani. Ti so predstavili finančni položaj občin ter težave, ki bi jih imelo koordiniranje in izvajanje celotnega projekta za eno samo nosilno občino. Vsi župani sodelujočih občin so zainteresirani za dokončanje projekta, prav tako pa je njihova želja, da bi potekalo pridobivanje dokumentacije in nato izgradnje po posameznih občinah. Irena Brcko-Kogoj in Gabriel Mezang Nkodo sta pojasnila, da

je SVLR zainteresirana, da se projekt izvede. Razpis se lahko izvede po posameznih sklopih, potrebno pa bo imeti koordinatorskega, ki bo delal samo na tem projektu ter bo vez med občinami, SVLR in MOP. Koordinator je lahko zunanji izvajalec, lahko pa se z natečajem zaposli javnega uslužbenca, ki bo zaposlen v skupni občinski upravi.

Na sestanku v Trebnjem so sodelujoči župani podprli možnost, da se pripravijo spremembe in dopolnitve za vodenje tega projekta v odloku o že ustanovljeni skupni občinski upravi občin Dolenjske Toplice, Mirna Peč in Žužemberk. Glede na zadnje zadržke Občine Mirna Peč v zvezi s koristmi, ki jih prinaša Suhokranjski vodovod, kljub visokemu deležu sofinanciranja iz EU, vseeno predstavljajo za občino, se odboru zas gospodarstvo, varstvo okolja, komunalo in gospodarske javne službe Občine Mirna Peč predstavijo koristi sodelovanja v projektu Suhokranjski vodovod.

Občina Žužemberk bo takoj začela z vsemi aktivnostmi za izbiro izvajalca za izdelavo 2. faze dokumentacije z vlogo za pridobitev sredstev iz Kohezijskega sklada EU.

Vlado Kostevc

## 18. seja sveta KS Hinje

Člani sveta KS Hinje so imeli sejo 30. 1. 2009 ob 19. uri.

Pri točki – Tekoča problematika - so ugotavljali, da je bilo ob sneženju precej težav s pluzenjem. Zaradi močnega sneženja ceste niso bile dovolj hitro očiščene. Člani sveta KS so mnenja, da bi bilo nujno potrebni dobiti še enega delavca za pomoč pri pluzenju po vaseh na območju KS Hinje.

Prisotni so bili zaskrbljeni tudi nad dejstvom, da je Matični urad v Hinjah odprl le še dvakrat na mesec. Če bo urad slabo obiskan, se bojijo, da bi se v prihodnje celo zaprl. To bi bilo slabo, saj je v kraju veliko ljudi, ki bi zaradi prevoza težko odhajali po opravkih v bolj oddaljene kraje.

Pogovarjali so se tudi o predlogu za razširitev križišča v Hinjah, za kar bi bilo potrebno prestaviti spomenik ob križišču.

Seje se je udeležil tudi Milan Ivkovič, ki je povedal, da projekt ureditve ceste Ambrus – Žvirče poteka po planu. Predvideno je tudi, da si bodo pristojne službe ogledale križišči Smuka in Lopata in na podlagi oglada poskrbele za ustrezne označbe. Z ustreznimi označbami na omenjenih križiščih bi bilo bolje poskrbljeno za varnost v prometu, na kar so člani sveta KS Hinje v preteklosti že večkrat opozorili.

Mojca Papež

# Vračanje sredstev v izgradnjo JTO

**O vračanju sredstev v izgradnjo javnega telekomunikacijskega omrežja (JTO) za upravičence iz Občine Žužemberk smo vas v Suhokranjskih poteh že obvestili in še enkrat želimo pojasniti, da do sedaj niso bila izvedena še nobena vračila.**

Občina Žužemberk je po pritožbi glede višine poravnave za vračanje vlaganj v JTO meseca oktobra podpisala tri sporazume v skupni višini 439.697,61 EUR za 417 priključkov na delu nekdanje KS Žužemberk in pred koncem lanskega leta sredstva tudi prejela. V mesecu marcu je prišel še predlog sporazuma za poravnavo vladanj v JTO za območje KS Hinje v višini 288.989,17 EUR za 150 priključkov.

Z Javnim pravobranilstvom iz Ljubljane bo potrebno še najti dogovor in predlog sporazuma še za približno 450 telefonskih priključkov, ki niso bili

zajeti še v nobenem sporazumu. V nasprotnem bo potrebno poiskati tudi drugačno-sodno rešitev.

Po podpisu vseh sporazumov in s tem poravnavo za vračanje sredstev v izgradnjo v JTO za celotno območje Občine Žužemberk bo občinski svet sprejel dopolnitve pravilnika o postopku vračanja vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje na območju Občine Žužemberk (velja za vlaganja do konca leta 1994) s katerim bo občinski svet določil način ugotavljanja sorazmernih deležev vračila ter pogoje in roke vračanja vlaganj. Pisna poravnava, sklenjena med končnim upravičencem in občino

bo podlaga za izplačilo sorazmernega deleža vračila končnemu upravičencu.

Upamo, da bo ob upoštevanju pripomb, sporazum ali sodna odločitev za celotno območje Občine Žužemberk znana v letošnjem letu ter da bodo sredstva končnim upravičencem izplačana še letos.

V občini se vsekakor trudimo, da bi vračali sredstva vsem končnim upravičencem na območju občine v istem časovnem terminu in pri tem ne bi delali razlik s tem, da bi nekateri prejeli vračila pred drugimi.

Vlado Kostevc

## NA SEJI PREDSEDSTVA ZDRUŽENJA OBČIN SLOVENIJE O PROBLEMATIKI PROSTORSKEGA NAČRTOVANJA IN RAZPRŠENIH GRADENJ

**Ljubljana, 9. 1. 09** – V prostorih Doma krajanov Šenčur je potekala 1. redna seja Predsedstva Združenja občin Slovenije v letu 2009, na kateri so člani med drugim obravnavali problematiko prostorskega načrtovanja in razpršene gradnje. Na seji predsedstva so sodelovali tudi predstavniki Ministrstva za okolje in prostor in Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko.

Tako problematika na področju prostorskega načrtovanja kot razpršene gradnje je za občine zelo pereča, saj se pri oblikovanju in sprejemanju prostorskih načrtov srečujejo z veliko težavami.

Na podlagi določb Pravilnika o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter o pogojih za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev naselij je tako prišlo do situacije, da se nekatera zemljišča, ki so bila kupljena kot zazidljiva, s pravilnikom spremenijo v kmetijska. V zvezi s problematiko razpršene gradnje je na okoljskem ministrstvu že potekal sestanek, na katerem je bilo med drugim dogovorjeno, da se naj bi v pojasnilih ministrstva občinam omogočilo, da bi se v okviru prostorskih planov občine dopustila dograditev, nadzidava ali širitve objekta

pri razpršeni gradnji. Glede posameznih otokov nezazidanih stavbnih zemljišč na območju razpršene gradnje bo MOP do 13. januarja, ko bo posvet z vsemi občinami, pripravilo razlago, ki bo razrešila to problematiko, ampak samo v primerih, kjer je to posledica že zatečenega stanja. Prav tako bo ministrstvo pripravilo razlago, v katerih primerih je dopustna gradnja na kmetijskih zemljiščih in za katere primere. S strani ZOS je bil MOP dan poziv za kadrovske okrepitve pri nosilcih urejanja prostora. O te problematiki bodo člani predsedstva razpravljali tudi na prihodnji seji.

### Knjižnica Dvor obratuje po novem urniku

S februarjem letošnjega leta je začela Krajevna knjižnica Dvor poslovati z novim obratovnim časom.

#### Redni

**Ponedeljek:** 8. - 15.30 ure

**Sreda:** 9. - 13. ure

**Četrtek:** 11. - 18. ure

**Ure pravljic:** vsak 1. četrtek ob 17. uri

#### Poletni (avgust)

**Ponedeljek:** 8. - 15.30 ure

**Četrtek:** 11. - 18.30 ure

Nov obratovni čas je posledica tega, ker sta Občina Straža in Občina Žužemberk pristopili k skupnemu sofinanciranju zaposlitve knjižničarke, ki dela v obeh krajevnih knjižnicah.

Vlado Kostevc



### JAVNI RAZPIS

Občina Žužemberk, Grajski trg 33, Žužemberk, obvešča izvajalce letnih programov na področju športa, kulture, invalidskih in humanitarnih, kmetijskih, turističnih, upokojenskih in ostalih društev, da se lahko ob izpolnjevanju pogojev prijavijo na javni razpis za sofinanciranje izvajanja njihovih programov v letu 2009. Javni razpis se je možno prijaviti od 30. 3. do vključno 30. 4. 2009 do 12. ure.

Razpisna dokumentacija vam je na voljo na spletni strani Občine Žužemberk: [www.zuzemberk.si](http://www.zuzemberk.si) in na sedežu občine. Dodatne informacije v zvezi z javnim razpisom vam bodo posredovane osebno, če pokličete 07/388 - 5190, kontaktna oseba Dare Pucelj, ali pošljete svoje sporočilo ali vprašanje povezano z javnim razpisom na elektronski naslov: [dare.pucelj@zuzemberk.si](mailto:dare.pucelj@zuzemberk.si).

Občina Žužemberk

### Turistično društvo Suha krajina

## POZIVA

vse prebivalce, ki jim **lepo in urejeno okolje** veliko pomeni, da ob svetovnem dnevu voda, 22. marca, ter ob svetovnem dnevu zemlje, 22. aprila, organizirajo, poskrbijo ali pa se udeležijo akcij **čiščenja, urejanja in olepševanja** svoje bližnje in daljne okolice, dvorišča, kraja in drugih površin.

Namen te vseslovenske akcije je predvsem urejanje okolja, da bo privlačno tako za prebivalce kot za obiskovalce Slovenije.

Turistična zveza Slovenije bo najbolj prizadevnim v spomladanskem čiščenju okolja podelila posebno priznanje Sinjo lastovico, vrtci, šole, vasi pa bodo sodelovale v izboru za najlepše urejen vrtec, šolo ali kraj.

Naredimo nekaj za okolje, v katerem živimo!

Vlado Kostevc  
predsednik TD Suha krajina

# Prošnja za sodelovanje v humanitarni akciji

**Zdravje je največja vrednota! Žal se tega zavemo, ko se vse bolj srečujemo z mnogimi zdravstvenimi problemi.**

Zadnje čase je vse več boleznih moderne dobe in hiter življenjski tempo poln stresa je razlog za marsikatero odpoved srca. Preživetje je možno, če je hitra zdravniška pomoč z ustreznimi aparaturnami v bližini. Žal naša Zdravstvena postaja v Žužemberku ne premore ustreznih aparaturn in vsi smo primorani počakati na nujno medicinsko pomoč iz Novega mesta.

Ker so na trgu ustrezne aparature, ki se jih lahko uporablja le z nekaj znanja in sledenjem navodilom, v tujini se nahajajo na letališčih in

večjih trgovskih centrih, smo se odločili, da organiziramo humanitarno akcijo za zbiranje prostovoljnih prispevkov za nakup **EKG MONITOR DEFIBRILATORJA**, ki bi bil za javno uporabo v **Zdravstveni postaji Žužemberk**. Žal lastnih proračunskih sredstev za nakup nimamo.

Zato Vas prijazno povabimo, da bi se s svojim prostovoljnim prispevkom vključili v humanitarno akcijo za nakup defibrilatorja, s katerim bi omogočili možnost hitrega in učinkovitega posredovanja ob nenadnih zastojih srca.

Svoj prostovoljni denarni prispevek nakažite na transakcijski račun Občine Žužemberk št.: **01393-0100015568, s pripisom "za defibrilator"**

**Vsem donatorjem bo dana javna zahvala v Suhokranjskih poteh-občinskem glasilu.**

Za Vaše razumevanje in sodelovanje v tej humanitarni akciji se Vam že vnaprej najlepše zahvaljujemo.

ŽUPAN  
Franc Škufca

# Žerjav velikan v Žužemberškem gradu

Že lansko leto so se mojstri za obnovo gradu lotili najtežjega dela gradu, in sicer stolpa in obzidja nad reko Krko, kjer se dviga strmina skoraj 100 metro visoko. Letos dela nadaljujejo. Zidarska dela so opravili, torej zaščito in utrditev, pokriti pa še morajo stolp. Ostrešje stolpa bo sestavljeno iz masivnega hrastovega lesa. Nekateri deli ostrešja so izredno težki, zato so najeli velik žerjav, ki so ga pripeljali iz Maribora. Kot se vidi na sliki, je nenavadno velik, visok kar 50 metrov in ta je potem v enem dnevu prenesel vse sestavne dele na vrh stolpa in s tem opravil v kratkem času toliko dela, kot bi ga delavci v 10 dneh.

Zdaj se pa vprašajmo, kako so gradili gradove v srednjem veku, ko praktično ni bilo takih naprav, kot so žerjavi in razna dvigala. Saj veste, kje vidimo gradove, na hribih zaradi obrambe, in imajo strmine, da si grizeš kolena. Če pogledaš zidove in stolpe teh gradov, je debelina zidu 4 metre, višina pa tudi 10 metrov in več. Zato tiste, ki so to neverjetno težko delo opravljali, to so bili tlačani, se lahko samo čudiš, kako so to zmogli. V zidovih vidiš vzdane prave skale, ki so težke tudi po več 100 kilogramov, in da so morali vrh na teh zgrajenih stolpov spraviti še dele za ostrešje, se ti zdi skoraj nemogoče. Da pa



ne omenimo trdosti gradnje, preživeli so marsikaj v svoji 1000 in več let stari zgodovini. Uničile so jih šele v drugi svetovni vojni letalske bombe in izstrelki topov.

Ko pa poslušáš, ko ti pripovedujejo vodiči zgodovino določenega gradu, ne slišiš, saj jaz nisem, ko sem vodil otroke na ogled le-teh, da bi kdo kaj povedal o ljudeh, ki so se mučili in gotovo umirali, ko so z nečloveškimi napori gradili te mogočne

stavbe. Gorijo samo o življenju graščakov, tudi o takih malenkostih, kot je, kaj so jedli, skratka, večina o njihovem razkošnem življenju. Danes, ko se odvijajo srednjeveške prireditve, redkokdaj vidiš kakšnega tlačana, pa tudi če se pokaže, ga malokdo pogleda. Je pač tako na svetu in bo, taki ljudje so pozabljeni, ker človek pač hlasta za imenitnostmi, ki to niso.

Foto in tekst: Rudi Cerkovnik

## OBVESTILO

### Medobčinska inšpekcija pričela nadzirati odvajanje padavinske vode na občinske ceste

Medobčinska inšpekcija je v skladu z določili Odloka o občinskih cestah pristojna za nadzor nad prepovedanim odvajanjem padavinske vode na občinske ceste.

Obveščamo vas, da bo Medobčinska inšpekcija sistematično po vaseh pričela nadzirati spuščanje padavinskih voda z žlebov oz. streh stanovanjskih, poslovnih, gospodarskih in drugih objektov na občinske ceste.

SUHOKRANJSKE  
*Poti*

Grajski trg 33, 8360 Žužemberk • e-mail: [suhokranjske.poti@zuzemberk.si](mailto:suhokranjske.poti@zuzemberk.si)

*Vesele velikonočne praznike!*

# Tri tisočletja železarstva na Slovenskem

V Dolenjskem muzeju Novo mesto so 20. februarja odprli razstavo Tri tisočletja železarstva na Slovenskem. Cilj projekta je varovanje in promocija železarske in tehniške dediščine v Sloveniji ter povezanost z Evropsko potjo železa, vanj pa je vključenih več slovenskih muzejev, med drugim tudi Dolenjski muzej Novo mesto. Pomembno mesto na razstavi zavzemajo tudi izbrani litoželezni predmeti iz dvorske železolivarne. Z železolivarstvom na Dvoru so povezani številni posamezniki, predvsem pa množica danes anonimnih delavcev, fužinarjev, ki so v težkih delovnih razmerah dan za dnevom topili železo, ga ulivali, kovali in obdelovali. Žal je dediščina železarjev dandanes skoraj neprepoznavna, po dokaj uspešni izpeljani dogodku ob dvestoletnici železarstva, katero smo pred leti praznovali na Dvoru, je ta razstava pomemben dogodek tudi pomemben spomin na nakdanjo cvetočo železolivarstvo na Dvoru. Razstavo je odprl žužemberški župan Franc Škufca, v kulturnem delu programa pa se je številnemu občinstvu, med katerimi je bil tudi dr. Matija Žargi, predstavil oktet Dvorjani.

*Tekst in foto: S.Mirtič*



## VODJA POLICIJSKEGA OKOLIŠA SVETUJE



### KRIMINALITETA

#### Preventivni nasveti pri delu v vinogradu, polju, sadovnjaku in vlogi v vozila

S prvimi dnevi toplega vremena so občani intenzivno pričeli z raznim gospodarskimi deli. Gre predvsem za dela v vinogradih, poljih in sadovnjakih. Glede na to, da smo v preteklih letih beležili večje število kaznivih dejanj vlomov v vozila in tatvin iz vozil, ter tudi vlomov v zidanice oz. stanovanjske hiše ravno v tem času, občane opozarjamo predvsem na naslednja samozaščitna ravnanja:

- iz vozila vedno izvilite kontaktne ključe, zaprite vsa okna in vrata ter zaklenite vozilo. Pri tem ne pozabite na prtljajnik,
- v vozilu ne puščajte vrednejših predmetov. Tu gre predvsem za denarnice, kreditne kartice, torbice, kovčke, jakne in podobno. Ti predmeti privabljajo tatove in povečujejo verjetnost, da bo vlomljeno ravno v vaše vozilo. O tem še

posebej opozarjamo na primerno varovanje bančnih kartic. V nobenem primeru ne hranite skupaj bančne kartice in PIN kode (nekateri občani imajo PIN številko napisano kar na kartici). V primeru tatvine storilci običajno opravijo dvig denarja na bančnih avtomatih še preden žrtev uspe preključiti bančno kartico.

### PROMETNA VARNOST MOTORISTI ...

- Pred vožnjo preverite zračni tlak v pnevmatikah in jih v prvih kilometrih vožnje primerno ogrejte.
- Motoristično čelado si pravilno zapnite. Čist vizir vam omogoča potrebno vidljivost. Ne pozabite na oblačila s ščitniki.
- Motorno kolo je ozko, zato vas pri večji hitrosti drugi prometni udeleženci hitro lahko spreledajo. Naj bo vaša hitrost primerna okoliščinam, da vas bodo drugi pravočasno opazili, pa tudi vi njih.
- Pri vožnji skozi levi ovinek se odmaknite od ločilne črte na sredini vozišča, sicer bo vaša glava brzela tudi meter globoko po smernem vozišču za nasprotni promet.
- Hitrost in način vožnje motornih koles še posebej prilagodite v prvih minutah deževja.
- Če vaše motorno kolo nima zavornega sistema ABS, v dežju ali na spolzkem vozišču ne zavirajte na talnih označbah.
- Izogibajte se asfaltnim površinam, na katerih je posut pesek, razlito olje ali podobno (predvsem v ovinku).



- Reakcijski čas v idealnih pogojih je 0,6 - 0,8 sekunde, v cestnem prometu v povprečju 1 sekundo, pri nezbranem ali utrujenem vozniku pa že 2 sekundi ali več.
- Zavorna pot do ustavitve je pri hitrosti 100 km/h 40 metrov. Pot ustavljanja je seštevek reakcijske in zavorne poti.
- Ne vozite, če ste uživali alkohol, mamila, psihoaktivna zdravila ali ste utrujeni. To lahko hitro postane vaša zadnja vožnja.

V primeru, da imate informacije, ki bi pripomogle k raziskavi neraziskanih kaznivih dejanj oziroma izboljšanju prometne varnosti, vas naprošamo, da o tem obvestite policijo na interventno številko **113**.

Z upoštevanjem teh priporočil boste tudi sami veliko storili za vašo varnost in varnost svojega premoženja!

**SKUPAJ ZA VARNOST - VAŠA POLICIJA**

VODJA POLICIJSKEGA OKOLIŠA  
*Albert Lah*

## Predstavitev

# Primož Legan - v njegovih rokah dobijo predmeti spet sijaj

**Bilo je neko popoldne, v zimskem času, ko sem s oglasil pri mojstru posebne vrste, to je pri Primožu Leganu na Dvoru, pasarju (po SSKJ: izdelovalec okrasnih kovinskih predmetov iz neželeznih kovin).**

Po pozdravu me je najprej popeljal v delavnici, kjer se je videlo marsikaj. Od raznih strojev za brušenje in oblikovanje, različne posode, ki služijo galvanizaciji, to je, da se s kemijskim postopkom predmet prekrije z emulzijo, tanko prevleko, nato se na različne načine obrusi, tako dobi poseben sijaj in lesk. In taki predmeti, kot so lestenci, svetilke, svečniki, razno okovje krasijo cerkve, dvorane, skratka prostore, kjer se dogajajo svečanosti različnih vrst. In take reči na novo izdeluje, a obnavlja pa še stvari, ki so stare in zbledele. On jim pa da spet sijaj, da zažarijo z vsem svojim leskom kot nekoč. Pokazal mi je nove in obnovljene predmete, ki ji je izdelal, in moram reči, da so vsi izredno lepi, saj tudi obnovljeni zgledata kot novi. Res, lahko samo pohvalimo takega mojstra, kot je Primož Legan. Neverjetno, kaj nastane pod njegovimi rokami, človek samo gleda in se čudi neverjetni spretnosti in smislu za lepoto. Predmeti, ki jih ne dela, temveč ustvari, so tako popolni po obliki, kakor tudi po splošnem izgledu in sijaju. Pokažejo se v pravem razkošju lepote in verjamem, kamor je takšna umetnina postavljena, bo prostor dobil poseben čar, tako da bodo lestenci, svečniki in drugi taki predmeti šele tako zasijali in prišli do pravega izraza in vrednosti. Slišal sem, da so v Sloveniji silno redki pasarji, zakaj? Kar sem videl pri njem, to ni več obrt, in skoraj ne moremo reči, da je mojster svoje stroke, ampak je to umetnost, kar on, lahko rečemo, ustvarja, bi ga lahko šteli med ustvarjalce, umetnike. Kajti ne loti se samo izdelovanja, ampak si ustvari idejo, si napravi skico in po njej izdela to, kar si je zamislil.

»Spraušuješ me, kako sem se odločil, da se izučim za pasarja,« je začel pripovedovati. »Še sam prav ne vem, kdaj se je to zgodilo. Hodil sem na nepopolno dvorsko šolo, kjer smo imeli kar dva razreda v enem oddelku. Bil sem odličnjak, še posebej pa sem znal dobro risati. Nekako sem zvedel za to šolo, pa poizkusimo, sem si rekel. In tako sem odšel v Celje. Tu sem se šele zavedal, kako pomanjkljivo je moje znanje. A sem vse noter spravil, bil sem trmast in vztrajen, kot sem po naravi. Po nekem času mi je šlo vse gladko, vseskozi sem med boljšimi dijaki, razrede sem izdeloval s prav dobrim uspehom. Učitelj telovadbe je spoznal tudi moje atletske sposobnosti in začel sem trenirati in tekmovati za Kladivarja. To so bili zelo lepi časi, saj smo mnogo potovali in tudi marsikaj zanimivega videli in doživeli. Po končanem šolanju v vojsko, nato pa delat, v službo,« in si je vzel kar nekaj časa, da mi je pokazal slike iz tega obdobja svojega življenja.



»Imel sem srečo,« nadaljuje, »da sem prišel k odličnemu mojstru Demšarju. Saj je celo po Plečnikovih skicah izdeloval različne stvari. Tu sem se ogromno naučil, saj smo morali vse delati; tako narisati načrt in seveda potem tudi po narejeni skici izdelati stvar. Moram reči, da me je imel mojster rad, ker je spoznal moje sposobnosti, zato me je jemal povsod s seboj, da sva ogledala, denimo, v cerkvi prostor, kako in kam bomo postavili, recimo, svečnike. Mojster pa je prišel v težave, ampak ker so me spoznali kot sposobnega, sem takoj dobil delo pri mojstru Puhu. Tudi tu mi je šlo dobro. Kot zanimivost naj povem, da mi je zapustil po svoji smrti vsa orodja, pa tudi modele in skice. Vendar se je tudi čez čas moje življenje spremenilo, spoznal sem svojo ženo Marijo in zaživela sva na Dvoru, ona kot učiteljica, jaz pa sem se zaposlil pri Kovinarju v Novem mestu, kjer sem bil celih 35 let, do upokojitve.«

Delo pri Kovinarju ni bilo umetniške narave, tudi tu se je moj sogovornik pokazal za iznajdljivega in sposobnega za nekatera dela, recimo za posebno varjenje je bil edini. Pa še kaj bi se našlo. Več let je bil v podjetju predsednik sindikata im se boril za

boljši položaj delavcev. Rekli smo, da je bil športnik, atlet, pozneje, v službi, ni bilo več časa za to, pa je postal navdušen navijač, saj je obiskoval tekme v hokeju, nogometu, košarki, to so bili časi Daneva in Bassina, s katerim sta bila prijatelja. Danes pa z zanimanjem spremlja športne dogodke po televiziji. Kot član gasilskega društva na Dvoru je veliko postoril pri obnovi doma, več le je bil član pevskega zbora. Zdaj že deset let z veliko ljubeznijo goji čebele, celo sam je poslikal panje s panjskimi končnicami. Ima psa, s katerim imata prijetne sprehode. Ne more mirovati, tako skrbi za Kulturno dvorano, da omogoči obiskovalcem ogled izdelkov bivše železarne. Seveda pa še naprej dela tisto, kar zelo dobro zna in ga tudi navdihuje, saj je njegovo najpomembnejše delo izdelava različnih predmetov in popravi takih stvari, ki bi jih ljudje drugače zavrgli.

Na koncu mu zaželim predvsem zdravja, da bi njegove roke ustvarila še veliko predmetov, recimo jim kar stvaritev, ki niso samo uporabni, ampak imajo dodano vrednoto, to je izražajo tudi lepoto, ki nam, ljudem lepša trenutke v življenju.

Foto in besedilo: Rudi Cerkovnik

# 13. razstava suhokranjskih dobrot

**Tik pred slovenskim kulturnim praznikom, v soboto.7.februarja, pa so ta praznik članice Društva kmečkih žena Suha krajina – Žužemberk na najlepši možni način obeležile z odprtjem že 13. razstave suhokranjskih dobrot.**

Nad bogato obloženimi razstavnimi mizami z mnogoterimi krušnimi dobrotami, raznovrstnimi pecivi, s poticami in drugimi jedmi so bili navdušeni številni obiskovalci.

Blizu štirideset članic društva se je na ta pomemben dogodek v občini pripravljalo več tednov, tudi s tečajem peke novih peciv, katerega so imele teden dni prej, poleg pekovskih do-

brot pa so dodale številna ročna dela, vezenine in druge izdelke domače obrti. Svoj delček pa so dodali tudi otroci iz vrtca, vinogradniki, čebelarji in članice prijateljskega društva podeželskih žena Dobropolje-Struge, s katerimi izvrstno sodelujejo. Navdušenje z razstavljenimi stvaritvami sta izrazili predsednica Slavka Legan, Jelka Tršinar, v imenu Društev zveze



Razstavljene krušne in druge dobrote



V imenu Društev zveze kmetov Slovenije je suhokranjskim ženam čestitala Jelka Tršinar iz Bučke, foto: S.Mirtič



Poslanec Državnega zbora RS Ivan Grill s kruhom

kmetov Slovenije, in Terezija Lavrič, svetovalka za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti pri Kmetijsko gozdarskem zavodu Novo mesto.

V kulturnem programu, po nagovoru župana Franca Škufce in poslanca DZ RS Ivana Grilla so nastopili še učenci Osnovne šole Žužemberk, pevke Žitnega klasa in Žužemberški rogisti.

Slavko Mirtič

## Sejem bil je živ

Turistično društvo Suha krajina iz Žužemberka skrbi za promocijo Suhe krajine že dobrih 15 let in člani društva so pravi ambasadorji Suhe krajine.

Na letošnjem največjem turističnem sejmu v Sloveniji, sejmu Turizem in prosti čas, ki je bil konec januarja na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, so v 'Jurčku' v okviru predstavitev turističnih društev in zvez, člani društva predstavili znamenitosti Žužemberka

in Suhe krajine ter z nastopi ljudskih pevk v pokrajinskih nošah, ljudskih godcev ter viteškega reda povabili množico obiskovalcev sejma v Suho krajino in na Trške dneve, ki bodo letos potekali od 4. pa do 13. julija.

V prijetnem vzdušju so člani društva, skupaj s TD grad Šumberk, sklenili mnogo novih prijateljstev in izmenjali zanimive izkušnje.

VladiMir



Uspešna predstavitev

## Ob dvajsetletnici izdali zbirko



ki »Tako srce govori«, katero so agilni upokojeanci izdali ob dvajsetletnici delovanja društva. Še preden pa so bila podana vsa poročila organov društva, so se predstavili žužemberški osnovnošolci in društvene pevke. Obsežnemu poročilu dela in nalog v prihodnje predsednika Antona Novak (na sliki) so sledila ostala poročila, pozdravi gostov, upokojeanci pa so občni zbor zaključili s tradicionalnem srečanjem.

Zaradi skupnega večletnega druženja je žužemberško upokojeansko stanovsko društvo precej let mlajše od dvorskih. Prav v teh dneh, ko so se sestali v soboto na rednem letnem občnem zboru v gostišču Zupančič v Žužemberku, so lahko tudi v živo prisluhnili pesniškim dosežkom upokojeank Francke Ožbolt, Ljube Šenice in Ivanke Škrbe; njihove pesmi pa so objavljene v zbir-



Foto: S. Mirtič

# Desetletnica na pragu

Prizadevni člani in članice Konjerskega društva Suha krajina so konec januarja na svojem rednem, že desetem občnem zboru, v gostilni Štupar na Dvoru, v polnem številu pregledali delovanje društva v preteklem letu.

Po besedah predsednika društva Jožeta Papeža so z doseženim v društvu zadovoljni, ob tem je izpostavil vrsto akcij in prireditev, na katerih so sodelovali njihovi člani. Tako so za člane organizirali izlet na Murter, sodelovali na tradicionalnih Trških dnevih, gostoljubno sprejeli 2. furmansko konjenico, pripravili tradicionalno žeganje konj, na svojem posestvu na Plešivici organizirali vrsto akcij in predstavljali društvo na številnih prireditvah tudi izven občine.

Papež je kritično, obenem z veliko mero optimizma, podal tudi cilje za letošnje leto. V prvi vrsti se bodo člani

pripravljali na svojo obletnico, ki jo bodo skupaj z veselico izpeljali v mesecu juniju ob njihovi koči na Plešivici, gospodar koč Alojz Kuhelj pa bi rad videl, da bi do takrat postavili tudi kozolec in streho za konje. Ob tem bodo izdali tudi obširen bilten, v katerem bodo nazorno prikazali delo, po besedah gosta na zboru, župana Franca Škufce, najaktivnejšega društva v občini, pripravili pa bodo tudi svojo spletno stran. Samo odbor se je v minulem letu sestel več kot tridesetkrat, člani društva so veliko ur prostega časa namenili za vzdrževanje koč in pripravi prireditev, še posebej pa se veselijo pomladka in novih članov, niso pa pozabili tudi na ostarele in bolne člane društva.



Šestindeset članom društva sta se v soboto na novo pridružila dva nova, Jože Hren in Irma Plavec (na sliki levo). Prvi jima je čestital in izročil člansko izkaznico predsednik Jože Papež. Foto: S. Mirtič.

S. M.

# Občni zbor gasilcev v Hinjah

V soboto, 17. 1. 2009, so imeli hinjski gasilci občni zbor. Z namenom, da pregledajo potek aktivnosti v preteklem letu in načrtujejo delo društva v novem letu, so se zbrali domači gasilci, predstavniki sosednjih društev, župan Občine Žužemberk in delegat GZ Novo mesto Boštjan Japelj.

Iz vseh podanih poročil je bilo razvidno, da je minilo uspešno in razgibano gasilsko leto, kateremu sledi ravno tako aktivno leto, saj so bili predstavljeni tudi načrti za naprej.

Tekmovalne desetine so se uspešno udeleževale tekmovanj in društvo obogatilo za 2 pokala iz tekmovanja GZ Novo mesto, veterani pa so se udeležili srečanja v Ždinji vasi. V juli

ju je bilo uspešno organizirano 20. tekmovanje harmonikarjev z veselico.

PGD Hinje je bogatejše za nekaj opreme, ki je bila nabavljena in za nekaj na novo izobraženih članov. Štirje so se specializirali za delo z motorno žago, trije so opravili tečaj za uporabnika radijskih postaj, sedem članov pa obiskuje osnovni tečaj za gasilca, ki se bo še v pomladnih mesecih še nadaljeval.

Gasilci vseh društev naše občine so svoja znanja pokazali in dopolnili na vaji, ki je v mesecu oktobru potekala v Hinjah. Na vaji, ki je bila uspešno izvedena, so gasili gozdni požar in prikazali reševanje iz gorečega avtomobila.



Bilo pa je tudi nekaj pravih klicev »na pomoč«. Hinjski gasilci so pomagali pri gašenju hleva v Dolnjem Kotu, pri požaru vikenda na Lopati, udeležili pa so se tudi gašenja požara na Plešivici. Decembra so bili obveščeni o delovni nesreči. Nekaj gasilcev je ponesrečeno osebo hitro našlo. Na pomoč jim je priskočila tudi medicinska sestra, ga. Jožica Gerden, ki je ponesrečenki takoj nudila prvo pomoč.

V preteklem letu se je iz prostorov gasilskega doma izselil najemnik - podjetje SK storitve d.o.o., ki se je sedaj preselilo v svoje prostore.

Na vsa poročila je bila dana pripomba enega izmed članov, da je v

vasi Lopata več hidrantov v okvari ali pa niso dostopni za hitro uporabo. Predsednik in poveljnik sta potrdila, da so bile napake ob pregledu hidrantov ugotovljene tudi v drugih vaseh in da je bila o tem že prejšnje leto obveščena občina. G. župan je zagotovil, da so s strani občine obvestili Komunalo, žal pa ni bilo še nič urejenega.

Sicer je bilo delo društva pohvaljeno s strani župana, delegata GZ Novo mesto in še nekaterih gostov, izrečeno pa je bilo tudi nekaj spodbudnih besed za delo v prihodnje.

Uradnemu delu občnega zbora je sledilo prijetno druženje ob prigrizku.

Foto in besedilo: Mojca Papež



# PRIREDITVE OB KULTURNEM PRAZNIKU

Tudi na Dvoru smo 5. 2. 2009 ob 18. uri s kulturno prireditvijo počastili osmi februar, slovenski kulturni praznik, dan, ko nas je v daljnem letu 1849 zapustil naš največji slovenski pesnik, dr. France Prešeren. Njegove Poezije še danes predstavljajo eno največjih dragocenosti slovenskega naroda.

Za Slovence so bile in bodo knjige izjemnega pomena, saj nam odpirajo poti do znanja, ohranjajo našo besedo, kulturo in samozavest. Eden izmed načinov ohranjanja kulturne dediščine na Dvoru so tudi prireditve, ki jih v februarju in marcu že vrsto let organiziramo učiteljice.



PZ Dvor ob Krki, moška zasedba.



Učenci med nastopom.

Gospod župan Franc Škufca je povedal nekaj uvodnih misli, gostje programa pa so bili tudi moški člani mešanega pevskega zbora Dvor ob Krki pod vodstvom ga. Marjane Dobovšek. Ravno letos praznujejo desetletnico obstoja. Druži jih veselje do petja, njihovo delo pa predstavlja pomemben kamenček v mozaiku kulturnega življenja naše občine. Učenci podružnične šole Dvor so se pod vodstvom svojih učiteljic ga. Marte Baša, ga. Tatjane Hren, ga. Katarine Magajna in ga. Zvonke Struna predstavili z recitacijami, petimi pesmimi, prebranimi sestavki, igranjem na instrumente ter z dramskim prizorom. Učence pevskega zbora je za nastop pripravila ga. Manca Černe.

Vsak izmed nas ohranja in ustvarja slovensko kulturo, ki nas kot narod povezuje, zato hvala vsem, ki ste pripomogli, da je prireditev uspela.

*Učiteljica Tatjana Hren*

## S ponosom reči smem, Slovenec sem

**»Minilo je že 160 let, odkar je umrl naš največji slovenski pesnik France Prešeren. To je čas za premislek o naši kulturni zavesti, saj naš slovenski jezik izumira. Bodo tuji jeziki izpodrinili slovenščino, ali pa bomo obrnili tok in rekli: Slovenec sem,« je ob dnevu spomina na Franceta Prešerna v uvodnem govoru dejala ravnateljica Jelka Mrvar.**

OŠ Žužemberk je tudi letos, 6. februarja, zdaj že tradicionalno priredila kulturno prireditev v prizidku telovadnice OŠ Žužemberk, s katero se je spomnila na pesnika. Program se je začel s slovensko himno Zdravljico, ki sta ga odpela otroški in mladinski pevski zbor OŠ Žužemberk. Prireditve sta se kot gosta udeležila tudi Mešani pevski zbor iz Zagradca in Ivan Grill, poslanec v državnem zboru RS, ki je ob kulturnem dnevu dejal: »Prešeren je hrepenel po svoji domovini. To so bile sanje naših dedov in številnih pesnikov. Sedaj imamo svojo kulturo, državo in svoj ponos, zato bodimo rodoljubni. Spomnimo se vseh ljudi, ki so hrepeneli in dali življenje za novo državo, zato bodimo ponosni, da smo Slovenci.«

OŠ Žužemberk vsako leto z različnimi nalogami obuja in poudarja pomen kulturne zavesti, ki je pomembna tako za Suhokranjce kot za Slovence. V ta namen bodo letos z od-

kritjem novega znanega Suhokranjca in s postavitvijo obeležja na Štukljevi domačiji poskušali okrepiti kulturnega duha in srca, kar je v tem času zelo pomembno. Na prireditvi so ob pomoči muzeja predstavili znane Suhokranjce, kot so: Fran Bradač, An-

ton Kuhelj, Alojzij Zupanc, Franc Mrvar, Jože Kastelic, Ivanka Mestnik, Tomaž Humar, Vinko Globokar, Rozalija Sršen – Zalla Zarana, Jože Jakša, Franc Grovec, Ernest Pehani, Janez Gnidovec, Ana Marija Irma Ožbolt in Leon Štukelj.

Zaključek prireditve je s svojimi šestimi pesmimi popestril MPZ iz Zagradca. Vsi dodatno kulture željni pa so si po prireditvi lahko ogledali še razstavo likovnih in kiparskih del Dirka Heija, akademskega kiparja holandskega rodu iz Dragatša.

*Ljuba Nose*

### Kulturni dogodek v Ajdovcu

Krajani Ajdovške planote smo kulturni praznik počastili z udeležbo na kulturni prireditvi.

Prireditve je potekala v GD Ajdovec, v nedeljo 8. 2. 2009.

Pripravili so jo šolarji PŠ Ajdovec pod vodstvom prizadevnih učiteljic, ga. Milene Legan in ga. Irene Prodanič. Krajane je nagovorila ravnateljica OŠ Žužemberk, ga. Jelka Mrvar. V programu so nastopili učenci s pesmimi, deklamacijami, dramsko igro, igranjem na instrumente.

Nastopili so tudi nekdanji učenci in krajani. Posebna gostja pa je bila ga. Irma Jančar, ki je v času svojega otroštva živela na Ajdovski planoti. Predstavila je svojo knjigo Tonka z

gore. V njej opisuje zgodbe o življenju na Ajdovski planoti.

Hvala vsem, ki so nam s kulturo popestrili nedeljsko popoldne.

*Besedilo in foto: Lidija Lebar Tomšič*



## OBUDILI SPOMIN NA FRANCETA PREŠERNA, 5. 2. 2009

Vsako leto pred 8. februarjem-slovenskim kulturnim praznikom, radi našemu največjemu pesniku dr. Francetu Prešernu namenimo nekaj več pozornosti. Toda ne le Prešernu. Spomnimo se tudi na vse druge, ki s svojim delom bogatijo našo kulturno dediščino.

Tako smo na PŠ Šmihel letos v mesecu februarju pripravili javno kulturno prireditev. V bogatem programu so nastopili so vsi učenci Podružnične šole Šmihel v sodelovanju s svojimi mentoricami. To je bil večer poln lepih besed, petja, igranja in ple-

sa. Učenci so za uvod zaigrali Zdravljico, zaplesali balet, peli, brali in deklamirali so znane in manj znane pesmi. Zelo so navdušili z dramsko uprizoritvijo Prešernovega Povodnega moža.

Starše in goste je nagovorila tudi gospa ravnateljica, mag. Jelka Mrvar. V goste pa smo povabili pisateljico gospo Ivanka Mestnik, ki nam je predstavila svojo zadnjo knjigo Veselje v zajčjem hotelu. Z nami je delila svoje izkušnje o pisanju in nam povedala, kako napiše pravljico. V njenem govoru smo začutili, da ji snovi in idej za

nove stvaritve še dolgo ne bo zmanjkalo, zato lahko zagotovo kmalu pričakujemo spet kakšno novo delo.

Zaključek programa so zelo popestrile orientalske plesalke (naše nekdanje učenke) pod mentorstvom gospodične Helene Kastelic.

S podobnim program smo se predstavili tudi učencem od 1. do 5. razreda na OŠ Žužemberk.

Odzivi vseh gostov in gledalcev so pokazali, da je kultura nekaj, kar resnično potrebujemo in kar nas bogati na tisti pravi način.

*Za PŠ Šmihel, Petra Zadel*



*France Prešeren, kot ga je upodobil Luka Zaletelj, učenec 4. razreda*



*Naša gostja, gospa Ivanka Mestnik*



*Navdušile so tudi trebušne plesalke*



*Dramska uprizoritev Povodnega moža*

## Dejavni upokojenci

Dejavni člani in članice Društva upokojencev Dvor, ki šteje kar 308 članov in članic s hinjskega, ajdovškega in širšega dvorskega okoliša so se v soboto, 14. februarja, zbrali na svojem rednem občnem zboru v dvorani gasilskega društva na Dvoru. Društvo, ki ga je v preteklem mandatskem obdobju uspešno vodila Zvonka

Bradač z Dvora, je bilo dejavno na različnih področjih, med katerimi je izstopala zlasti literarna sekcija, ki je pripravila več zanimivih nastopov in srečanj, še bolj pa so bili dejavni na področju socialno-zdravstvene dejavnosti, saj so pod vodstvom Martine Zupan - koordinatorice projekta programa »Starejši za starejše« obiskali

kar 347 občanov, ki so bili starejši od 69 let. Društvo je v preteklem obdobju organiziralo tudi več ekskurzij in izletov, družabnih srečanj in druženj, podoben program pa čaka upokojence tudi letošnje leto. Po razrešnici starega odbora in manjšem zapedlaju je občni zbor potrdil novi upravni odbor, ki bo v naslednjih dneh izvolil novega predsednika (co). Upokojenci so se v razpravi zavzeli tudi za čim hitrejšo izgradnjo novega doma starostnikov v Žužemberku. Predsednica Zvonka Bradač in predsednik Pokrajinske zveze društev upokojencev Dolenjske Jože Jazbec sta na zboru podelila tudi priznanja in plakete. Najvišje republiško priznanje - zlato plaketo so prejeli Ivanka Hren, Franc Šenica, Mirko Repar in Marija Fabjan. Številne zbrane so poleg predsednika PZDU Dolenjske Jožeta Jazbec pozdravili žužemberški župan Franc Škufca in predsedniki sosednjih upokojenskih društev Dolenjskih Toplic, Straže in Žužemberka.



*Novega predsednika Društva upokojencev Dvor Dušana Mikca so upokojenci izbrali na izrednem občnem zboru*



*Martina Zupan iz Ajdovca je koordinatorice projekta programa »Starejši za starejše«*



*Marija Fabjan je prejela zlato plaketo*

S. M.

# Dvorski gasilci načrtujejo prizidek

**Mlada generacija gasilcev se uri na številnih tečajih – Z novim prizidkom računajo tudi na večje prostore za garažo in sejno sobo nad njo**

Dobro delo dvorskega prostovoljnega gasilskega društva se odraža tudi na delu z mladimi, velik poudarek pa namenjajo tudi izobraževanju. Tako so že v mesecu decembru minulega leta začeli z osnovnim tečajem za gasilca, katerega je uspešno končalo 19 gasilcev pripravnikov. V februarju letošnjega leta so pričeli z nadaljevalnim tečajem, katerega se je udeležilo 20 pripravnikov iz našega društva in poteka na Dvoru, sočasno pa se izvaja tudi tečaj za vodjo skupine, ki ga organizira Gasilska zveza Novo mesto, vanj pa je vključenih 11 operativcev. V pomladanskem delu pa že potekajo razni tečajji

specialnosti na Igu. Na te tečaje (tečajji za požar v naravi, tehnično reševanje, dihalni aparati, vodenje intervencij, reševanje na vodi, delo z motorno žago) je prijavljeno 24 gasilcev.

»Skozi celotno leto načrtujemo tudi operativne vaje, na katerih obnavljamo znanje, kajti le tako lahko varno in zanesljivo delujemo na intervencijah,« je povedal poveljnik PGD Dvor Aleš Repar in dodal, »da so samo v minulem letu sodelovali na osmih intervencijah, tri od teh so bile izredno zahtevne, dvakrat je gorelo gospodarsko poslopje in enkrat tovorno vozilo na Laščah.«



Foto: S. Mirtič



Poveljnik PGD Dvor Aleš Repar



Gasilec PGD Dvor Blaž Primc

Zaradi različnega pristopa do reševanja je potrebna tudi sodobna tehnika. Garaža je ta trenutek premajhna, saj so v njej parkirana tri vozila, poveljniško vozilo s prikolico, orodno vozilo ter avtocisterna.

»Velika pridobitev za društvo je bila ravno avtocisterna, kar se je pokazalo na do zdaj vseh intervencijah,« pojasnjuje poveljnik Repar, »je pa res, da tehnika napreduje in mi morami iti v korak s časom, kajti le dobro oprem-

ljena enota lahko dobro deluje. Ker smo v drugi kategoriji gasilskih društev, je zakonski predpis 23 kompletov zaščitne opreme, kar počasi uresničujemo zakonske predpise.«

Zaradi pomanjkanj prostora v garaži se je društvo odločilo za gradnjo prizidka h garaži. Ta bo gasilcem omogočil hitrejši izvoz na intervencijo, istočasno pa bodo pridobili prepotreben prostor za ostalo opremo.

Slavko Mirtič

## Mešani pevski zbor Šmihel pri Žužemberku

V šmihelski fari je že dolgo tlela želja po organiziranem pevskem zboru. Ker v svojih vrstah nimamo nikogar, ki bi bil pripravljen prevzeti vodenje zbora, hkrati pa tudi nimamo lastnih sredstev, je težko dobiti zborovodjo. Že dalj časa smo za to prosili in nagovarjali Roberta Koheka, ki je pred leti že sodeloval s šmihelskimi pevci. Na naše veliko veselje je 25. oktobra 2008 opravil avdicijo in nas združil v Mešani pevski zbor Šmihel, ki trenutno šteje 17 članov. Že na prvi vaji, 8. novembra, sta nas začetniški zanos in močna volja opogumila in odločili smo se prirediti Božični koncert. Ker je Robi čutil našo neizmerno voljo in spoštoval naše želje, nas je okorne začetnike, ki smo v večini zadnjič v notno črtovje gledali v osnovni šoli, z ogromno znanja, potrpljenja in zavzetosti, kar premorejo le redki, uspel pripraviti na koncert s tremi pesmi. Na Božičnem koncertu, 28.12.2008, so poleg nas nastopili tudi Moški pevski zbor iz Ambrusa, Mešani pevski zbor iz Zagradca, naši dolgoletni šmihelski pevci in tudi šmihelski otroški zbor. Za prečudovit in nepozaben konec je poskrbela solistka Anamarija Lazarevič.

Hvala vsem nastopajočim, vsem poslušalcem in vsem sooblikovalcem za prečudovit večer. Predvsem pa hvala Robiju Koheku, ki vedno znova dokazuje, da ni le velik glasbenik, temveč tudi pri-

jatelj z veliko začetnico. Vse, kar zna in zmore, nam nesebično podarja, brez da bi pomislil na plačilo.

Petra Vidic



# Poklon spominu ob 64-letnici poboja aktivistov in mladih aktivistk ...

**»Postoj, kdor mimo greš!« se ti oglasi vest, da se ustaviš pri spomenikih in spominskih ploščah in se pokloniš vsem padlim, ki so darovali svoje najdražje, to je življenje za svobodo naše domovine.**

Tako smo storili in s poklonili tudi 20.2. na žalni svečanosti ob 64-letnici pred trgovino Mercator v Žužemberku v spomin na mučene in na zločinski način ubite aktiviste in mlade aktivistke od 20. januarja do 4. aprila 1945.

Na začetku je nastopil pevski zbor Zveza borcev, nato pa je povzela besedo predsednica občinskega odbora ZB za vrednote NOB Ljuba Šenica. Med drugim je poudarila: »Ti strašni zločini so se dogajali med 20. januarjem in 4. aprilom leta 1945, torej tik pred koncem 4-letne morije. Med tem časom so domobranci mučili in nato na zverinski način ubili 10 mladinskih aktivistk, 11 mater, 8 odraslih moških in otroka in mater iz Trbovelj, to je 31 ljudi. Še posebej kruto je bil umor 10 mladih deklet, starih od 15 do 25 let, ki so jih zaprli 19. februarja, nato mučili in iznakazili do neprepoznavnosti, ubili pa že 21. februarja. Kot vsa človeška bitja bi si zaslužila vsaj, da jih pokopljejo na pokopal-

išču. Ne, te žrtve pa so zakopali na njivi in v strelske jarke. Najhuje pa je to, da so bili vsi ti nedolžni. Aktivistke so samo zbirale hrano, obleke, odeje, sanitetni material za partizane. Vprašam, ali je to zločin, če so pomagale partizanom, ki so se borili za svobodo za svoje edine domovine, ne kot nekateri na drugi strani skupaj Italijani in Nemci, torej s tistimi, ki so nas hoteli uničiti. Kakšni so bili to ljudje, ki so mučili in ubijali mlada življenja, jaz jih nimam za človeška bitja. Zdaj žrtve že dolgo počivajo, a niso in ne bodo pozabljene nikoli. Poklonimo njihovem spominu, ki ne sme nikoli zbledeti z minuto tišine ... Slava jim!« je končala svoj govor predsednica. Prisotne je pozdravil tudi predsednik ZB za vrednote NOB Novo mesto Uroš Dular in med drugim zatrdil, da so to sporočila, ki govorijo o teh tragičnih dogodkih, ne smejo zamreti, mi jih moramo na takih svečanostih oživeti in s tem prenes-



ti na poznejše rodove, ki ne bodo dovolili, da bi se tako grozovitosti še kdaj zgodile.

Prisluhnil smo še doživeto predstavljenim pesmim, ki so jih recitirale Jana Špiletič, Ljuba Šenica in Francka Ožbolt.

Ob spremljavi pesmi sta nato položila žalni venec Stane Gorinšek in Jože Šenica.

Želimo pa si, da: »Z grobov junakov naj zraste tisoče cvetov, želeč nam mir na tisoče vekov!«

Foto in tekst: Rudi Cerkovnik

## Letna konferenca Zveza borcev za vrednote NOB Žužemberk

**Po svečani slavnosti pri spominski plošči posvečeni spominu padlih aktivistk in aktivistov so se zbrali člani ZB za vrednote NOB v Lovski sobi nad pošto na letni konferenci.**

Predsednica Občinskega odbora ZB Ljuba Šenica je najprej pozdravila vse udeležence in gosta Uroša Dularja, predsednika ZB Novo mesto, in predsednika Občinskega odbora SD Marjana Romiha.

Po izvolitvi delovnega predsedstva je nato potekala letna konferenca po dnevnem redu. Najprej je podala svoje poročilo predsednica Ljuba Šenica. V obsežnem poročilu je nanizala vse aktivnosti, bilo jih je bilo kar 14, ki so jih uresničili ali sodelovali člani v letu 2008. Veliko je bilo prireditev, ki so jih sami organizirali, recimo, kot je republiška komemoracija pri spomeniku na Cvibljju, udeležili pa so se tudi različnih svečanosti po Dolenjski in Sloveniji v počastitev raznih obletnic, kot so ustavitve brigad itd. V nadaljevanju je povedala, da so se trudili in obnovili večina spominskih obeležij, dokončali pa bi v tem letu. Zahvalila se je Občini Žužemberk, ki je

nakazala sredstva, da so lahko nadaljevali z delom. Nadalje so tudi aktivnosti v zvezi z zbiranjem podatkov padlih, ki so padli v Suhi krajini, in za pomoč pri tem se zahvaljuje tovarišem Urošu Dularju, Jožetu Škufci, našemu rojaku, in Franciju Šaliju. In še Jožetu Šenici, ki s posebno zavzetostjo skrbi za spomenike in obeležja, da nam niso v sramoto.

Sledila so še ostala poročila in razprave po njih.

Tudi program dela za leto 2009 je podala predsednica, sledile bodo podobne aktivnosti kot v prejšnjem, to so proslave in druge prireditve. Izpostavila pa je, da se bo potrebno zavzeti, da se sanirajo spominske plošče pri spomeniku na Cvibljju, ker je bilo nestrokovno narejeno, zato se bo skušalo urediti tako, da bo podjetje, ki je to naredilo, tudi to na svoje stroške popravilo. Gre pa še za to, da bi uredili status spomenika tako, da



bi država prevzela skrb na tem državnim obeležjem. Udeleženci so sprejeli z večino programski smernic za leto 2009, kot jih je nakazala predsednica. Konferenco sta pozdravila, pohvalila delo in nam zaželela veliko uspeha še vnaprej Uroš Dular, predsednik ZB Novo mesto, in Marjan

Romih, predsednik SD Žužemberk.

Po vsem, kar se je slišalo, smo člani ZB Žužemberk aktivni in ohranjamo vrednote, za katere so s borili naš borci.

Po končanem uradnem delu je sledilo še družabno srečanje.

Foto in zapis: Rudi Cerkovnik

## Kadrovska okrepitev

Čeravno žužemberški gasilci minulo leto niso stali križem rok, imeli so nekaj večjih intervencij, so bili okupirani s pripravo visokega jubileja, 120. letnice društva in nabavo novega gasilskega vozila GVC 16-25. Obe nalogi in še veliko vrsto drugih nalog so Žužemberčani uspešno izpeljali. To so med drugim ugotavljali na nedavnem že 121. občnem zboru, katerega so pripravili v njihovi sejni sobi prenovljenega gasilskega doma. Gasilci so z vrsto udarniški urami generalno obnovili tudi staro avtociстерno, katero še naprej uporabljajo za prevoze vode, predvsem prebivalcem Ajdovške planote. Predsednik Slavko Struna se je na zboru javno zahvalil Marku Zajcu in Primožu Hrovatu ter ostalim gasilcem, ki so prihranili marsikateri evro v društveni blagajni. Struna je izpostavil tudi

člane, ki so bili dejavni na operativnem področju. Ob mesecu požarne varnosti so organizirali tudi dan odprtih vrat, kjer so si lahko učenci Osnovne šole Žužemberk ogledali tehniko, orodje in sodobno opremo, ki jo ima društvo. Sodelovali so tudi na številnih tekmovanjih in se izobraževali na različnih tečajih. Žužemberške gasilce so s svojo prisotnostjo počastili tudi hrvaški gasilci pobratenega društva iz Belavičev in Črnomlja, Dobriča in predstavniki gasilcev celotnega sektorja v občini. Najzaslužnejšim gasilcem so bila podeljena tudi priznanja. Zbor je izvolil tudi nov, pomlajeni upravni odbor, katerega bo vodil dosedanji predsednik Slavko Struna, v pomoč mu bo podpredsednik Feliks Mrvar, poveljniško funkcijo pa bo še naprej opravljal Boris Sajevec. Danes se društ-



vo ponaša tudi številnim pomladkom, kar s 181 člani in prenovljeno spletno stranjo.

Foto: S. Mirtič

## Prvi zbor članov Konjenskega društva 'Kljuse'

Zbrali so se 28. 2. ob 18. uri in po izvolitvi delovnega predsedstva je leta objavil dnevni red, in tako je tudi potem potekal zbor.

Najprej je bilo na vrsti poročilo predsednika Franca Tomšiča o realizaciji dela v letu 2008: najprej so registrirali društvo, uredili so najem

zemljišča, zbirali so sredstva in gradbeni material, postavili so konjensko kočjo. Vse delo, ki ga ni bilo malo, je potekalo prostovoljno in predsednik je vse, ki so tako požrtvovalno delali, pohvalil. Sledila so s še poročila blagajničarke Ane Glavan in predsednika gradbenega odbora Toneta Košička.

Sledila je razprava po poročilih, in razpravljavci so potrdili, da se je res veliko naredilo.

Predsednik je še podal načrt dela v letu 2009: končati bodo morali objekt, da bo služil svojemu namenu, še urediti ostali del zemljišča, tudi bodo morali zbirati sredstva, kajti načrtov

je veliko, denarja pa malo. Potrebno bo še opraviti veliko prostovoljnih ur. Organizirali bodo tudi žegnanje v Budganji vasi in še druge prireditve.

Nato so sprejeli nove člane.

Župan Franc Škufca in predsednik Konjerejskega društva Suha krajina Jože Papež sta pohvalila člane društva za opravljeno delo in izjemno prizadevnost z željo, da bi še naprej tako dobro sodelovali.

Sledila je pogostitev, kjer so, razumljivo, tekli pogovori o čem drugem kot o konjih.

Rudi Cerkovnik, foto Nada Jankovič



## Šoferji in avtomehaniki v skrbi »Za varno pot v šolo«

Šoferji in avtomehaniki ZŠAM Gorjanci so z velikim zadovoljstvom na rednem občnem zboru konec februarja v Vavti vasi ugotavljali uspešno bilanco minulega dela. Obsežno poročilo dela, katerega sta podala predsednik Albin Kavšček in tajnik Dušan Mikec, priča o zastojnem delu številnih prostovoljcev, med katerimi je veliko članov tudi iz Občine Žužemberk, ki so se zlasti izkazali v projektu najmlajših »Za varno pot v šolo«, uspešni pa so bili tudi na področju izobraževanja in akcijah za preventivo v cestnem prometu. Tesno sodelovanje z osnovnošolci poraja tudi nov pomladek, ki je še kako pomemben za nadaljnje delo društva. Predsednik Albin Kavšček je skupaj s kolegi združenja podelil tudi značke za dolgoletno delo v združenju- stažne značke in plaketi vzornega voznika, ki sta jo prejela Boris Menart in Milan Kavšček.



# Knjiga nam srce zmiga

## France Prešeren (1800 - 1849)

Letos torej mineva 160 let od smrti našega največjega pesnika Franceta Prešerna, zato je mislim prav, da se ga spomnimo tudi v Suhokranjskih poteh. Čeprav navadno izbiramo okrogle obletnice rojstva, ker je to tisto, kar velja, saj, če se ne bi rodili, nam nobeden o slavnih mož ne bi mogel ničesar zapustiti. Vendar, ker počastimo njegov spomin na dan njegove smrti kot naš kulturni, državni praznik, smo naredili izjemo.

Življenje. Rodil s je v Vrbi 3. decembra 1800, domači hiši se je reklo 'pri Ribiču'. Prešernovi so bili pametni, zato jih je veliko študiralo, posebno za duhovnike. Tudi Francetu so namenili ta poklic.

Kot sedemletni deček je moral France že od doma, k sebi ga je vzel stric duhovnik v Kopanj na Dolenjskem. Osnovno šolo je hodil v Ribnici in bil zapisan kot najboljši učenec v 'zlato knjigo'. Srednjo šolo je končal v Ljubljani in se vpisal na pravo na univerzo na Dunaju. Tako se je zameril 'žlahti', posebej materi, ker so mislili, da bo šel za duhovnika. Znano je edino pismo v slovenskem jeziku svojim staršem, kjer jim pove, da mu duhovniški stan ni namenjen, ker čuti drugače.

Po končanem študiju se je vrnil v Ljubljano in se zaposlil ko odvetniški pripravnik. To delo je opravljal 14 let. Med tem časom je oddal 12 prošenj za samostojno advokaturu, a mu je

tedanja avstrijska oblast vse zavrnila, ker je v svojih pesmih kot slovenski pesmih izražal misli in čustva o zatiranju slovenskega ljudstva kot 'freigaist'-svobodomislec. Dobil jo je šele 3 leta pred smrtjo v Kranju.

Pred kratkim pa sem prebral, da so ob njegovi smrti zvonili zvonovi v vseh ljubljanskih cerkvah in da ga je spremljalo na njegovi zadnji poti ogromno ljudi in pokopalo ga je kar 7 duhovnikov. To se je pa le, po Prešernovo: *odtjal led po Kranji, Korotani ...*

Prešeren je v svojem življenju doživljal tragične situacije in doživetja, ki so ga globoko prizadela in pustila neizbrisljive sledi trpljenja in obupa. Vse njegovo iskanje sreče, nesrečna ljubezen, nerazumevanje družbe, ki ni znala ceniti genija, ki se rodi morda vsakih 200 let, najdemo v njegovih pesmi.

Najprej je to **Sonetni venec**, ki pove vse, kaj in zakaj mu je *vsekalo krvave rane: da tebe zame vneti ni mogoče, z bridkostjo so mi srce napolnile in: želje, da zbudil bi Slovešno celo, da bi vrnil k nam se časi sreče, jim moč so dali rasti neveselo.*

Že v rani mladosti je moral od doma, čeprav pravi, da ga je *uka žeja* speljala, je bilo res, da so ga dali starši, in tedaj se je začel njegov življenjski križev pot, saj, če bi ostal: *zvesto srce in delavno ročico, ... bi bil dobil z izvoljeno devico, ... mi mirno plavala bi moja barka,* izpove v **Sonetih nesreče**.

V **Gazelah**, v teh nežnih stihih, ni čutiti neke tragičnosti tona nesrečne ljubezni, izpove le svojo ljubezen, a že izraža tudi negotovost: *in al' veš, da ti ga vnemaš, ti mu pevski ogenj daš, al' se smel bo razodeti vsaj pozneje, sam ne ve in dalje: jaz pa tebi draga hotel sem dopasti, drugih nisem vprašal, kaj se jim po glavi blodi in še: Žalostna komur neznana je resnica, da jo ljubim.*

Globoka, a žalostna spoznanja izraža v pesmi **Slovo od mladosti**. Pesem izpoveduje bridke življenjske izkušnje, saj je spoznal, da je takratna družba cenila le bogastvo, laži in prevare / je danes kaj drugače?, ne, še slabše/, ko toži: *da človek toliko velja, kar plača; sem videl to le čislati med nam, kar um slepi z goljufijami, ležami.*

Najsijajnejša slovenska pesnitev je **Krst pri Savici**. V njem razgrinja boleče dogodke na čase, ko so nam tujci z 'ognjem in mečem' vsilili krščansko vero. Obsega posvetilni sonet Matiju Čopu, Uvod in Krst. V Uvodu prikaže zadnji boj vojske s Črtomirom na čelu, ki se bori za 'vero starše, lepo bog'njo Živo, za črte, za bogove nad oblaki. Pa še pred zadnjim bojem Črtomir: *Manj strašna noč je v črne zemlje krili, ko so pod svetlim soncem sužni dnovi. Ko ostane sam, se vda, ker vidi, da je izgubil tudi svojo ljubezen - Bogomilo: postane mašnik, in prsih umrejo nek-*



*danji upi - zato: nič več se nista videla na sveti.*

Odpri smo samo majhno okence v svet Prešernove poezije. Kako in koliko beremo njegove pesmi. Lahko jih beremo vsak dan, pa bomo vedno odkrili kaj novega. Oton Župančič, tudi naš veliki poet, je povedal: »Jaz imam vedno s seboj Prešernove Poezije, Ivan Cankar, naš največji pisatelj, pa je dejal: meni to ni treba, ker jih znam na izust. Njegovi stihji so neizčrpen vir globokih misli in občutij, ki sicer ne razvedrijo, dajo pa spoznati človeka - pesnika, ki je doživel toliko osebnih tragedij, pa vendar je kljub vsemu našel moč, da je ustvaril umetnine, ki pokažejo človeku vrednote, da je kljub vsemu, kar slabega doleti človeka v življenju, vredno živeti. Zato v urah samote vzemite v roke drobno knjižico Prešernovih Poezij in: *gnale /vam/ bodo nov cvet bolj veselo.*

Vir: Anton Slodnjak: Prešeren  
Rudi Cerkovnik, foto: arhiv

## Še turnir v košarki za kulturni praznik

V telovadnici Osnovne šole Žužemberk so se zbrali košarkarji Suhe krajine na 8. turnirju v počastitev kulturnega praznika. Turnirja so se udeležile 4 ekipe: Dvor, Trebča vas, Žužemberk in Žužemberk II. Igrali so vsak z vsakim in tako dobili razvrstitev od 1. do 4. mesta. Sledili sta še dve tekmaji, kjer sta se pomerili Dvor z Žužemberkom II za tretje mesto, zmagal je Dvor z rezultatom 20:8. Za prvo mesto sta se udarili Trebča vas in Žužemberk. Po ogorčenem boju se je tekma končala v rednem delu neodločeno 23:23. V 3-minutnem podaljšku pa so zmago slavili igralci Trebče vasi z rezultatom 33:28. Za zmagovalno ekipo so igrali: Andrej Murn, Andrej Jarc, Andrej Kocjančič, Robi Gorenčič in Domen Konte. Najboljši strelci: David Oberstar 43 košev, Andrej Murn 42 in Andrej Kocjančič 41.

Prva tri moštva so dobila pokale. Tekme so bile razburljive in napete, viden pa je tudi napredek, saj, posebej mladi košarkarji obvladajo tehniko igranja in pokazali so dovolj znanja, tako da smo tekme z zanimanjem spremljali, ker so bile tudi za oko gledljive.

Pravico na tekmah sta korektno in dobro delila sodnika iz Novega mesta Roman Gačnik in Matjaž Cerkovnik.

Foto in zapis: Rudi Cerkovnik





## Suha krajina v sliki in besedi (Gornja Suha krajina)



## Na Selih ni več učilne zidane, ostali so le spomini

Kjer je nekoč stala šola je zdaj trata in so posajene rože. Toda daljnega leta 1958 je bila na Selih šola v kmečki hiši, pouk so imeli, kot pravimo, v 'hiši', to je največji sobi, mala kuhinja ni služila samo kot kuhinja, po potrebi se je spremenila tudi v zbornico, pisarno, kar se je pač v njej delalo, zraven je spadala še spalnica, ki je bila delno nad hlevom in nemirne živali so včasih kar motile spanec tovarišic. Tudi okna so odpirali samo na zgornjo stran, ker spredaj je bilo gnojišče. Seveda nista imeli elektrike, po vodo sta hodila v šerno, po kapnico. Edino otrok je se je nabralo v izobilju, v tistih časih je šolo na Selih obisk-

ovalo okrog 70 učencev, ki so imeli pouk v treh izmenah.

Spomin pa mi seže torej 50 let nazaj, ko je tu nastopila svoje prvo službeno mesto, tedaj kot deklet, Milena Verbančič. Jaz sem bil takrat študent v Ljubljani in sem jo skoraj vsak vikend obiskal. Ko sem tako prihajal, je nikoli nisem našel doma, vedno je bila v 'vasi', pozimi kje na peči, kjer so navadno luščili fižol, na pomlad pa na kakem travniku, ko so grabili seno. Čeprav so ljudje zelo skromno živeli, so bili odprtil rok, nikoli niso pozabili na tovarišici, ko so klali, vedno sta dobili koline, tako

da sem bil še jaz, kot vedno lačen študent, deležen teh dobrot. Tudi ko so imeli žeganje, so jima prinesli razno pecivo, potico in še kaj, kar so napekle pridne gospodinje.

Ženi Mileni so ostali lepi spomini, dobro se je počutila med temi preprostimi ljudmi, saj je vedno rekla, kadar je pogovor nanesel o njenem do pokojnine trajajočem službovanju v Suhi krajini: »Najlepše mi je bilo na Selih!«

Zdaj ni več šole, ne Milene, ostali so samo spomini.

*Rudi Cerkovnik*

## Marica Šuštar – ljubiteljica gobelinov in pesnica

**Vedno je prijetno srečati zanimive ljudi, ki se razlikujejo od drugih po posebnih sposobnostih, ki ji nima vsak. In taka je tudi Marica Šuštar doma z Vrha pri Selih ali pa pri Hinjah. Poleg tega, da je odlična vezilja gobelinov in tudi njene pesmi so vredne branja, je zelo zgovorna in prijetna sogovornica.**

Prav tako je tudi njeno življenje bilo izredno razburljivo, dramatično in polno travm. Njenih razburljivih dogodkov, in lahko rečemo tragičnih doživljanjev, ni za ta kratek zapis, ampak za cel roman.

Otroštvo in mladost je preživela največ tu na Vrhu. V šolo je začela sicer hoditi v Kočevju, živela je pri teti in si tu zdravila tuberkulozo. Ko je bila 'od tete' tepena, je kar pobegnila domov. Tu je bila spet tepena in še enkrat, ko se je vrnila k teti. Kruto je bilo njeno življenje. Nato je končala 4 razrede na Selih in kot dobra učenka je nadaljevala šolanje v nižji gimnaziji v Žužemberku. Hodila je v šolo peš, to je z Vrha v Žužemberk 4 leta, pozimi in poleti. Seveda časa tudi za učenje ni bilo, ko je prišla domov, je morala takoj na njivo. Nekoč je kar med potjo iz šole od utrujenosti zaspala, našli so jo miličniki in jo odpeljali domov. Po končani nižji gimnaziji je ostala doma in hodila z mamo v 'tabarh'. Sreča se ji je za trenutek nasmehnila, ko ji je neka ženska 'zrihtala' delo v Kamniku, v tovarni Titan.

Tako le na kratko je povedala o svojem nadaljnjem življenju: »Torej zaposlila sem se, spoznala moža, se poročila, zgradila sva hišo, rodila in 'gor spravila' sem 3 hčere. Si v tovarno za 35-letno delo prislužila 'penzijo' in zaradi različnih težkih preizkušnjah sem se pred 12-timi leti preselila v na pol podrtro rojstno hišo, jo podrla in zgradilo to, v kateri sva zdaj.«

Lepo ima zdaj in miru živi in ne more brez dela, kar naprej dela, pokazala mi je veliko njivo, ki jo obdeluje, pravi, da pridela toliko čebule, ki jo daje sorodnikom, da vsa Gorenjska joče, ko jo režejo. Rada ima rože, pokazala mi je slike, v Kamniku pri hiši je imela rož za celo vrtnarijo. Tudi tu ji cvetejo, ob rožah pa ima podtaknjene korenine različnih oblik, pravi, da brez korenin ničesar ne zraste.

Največ občudovanja pa so vredni njeni gobelini, različnih velikosti in motivov. Ko začne pripovedovati od tem svojem konjičku, se ji obraz razsvetli: »To je moja velika ljubezen. Začela sem pred 19-timi leti, hodila sem k neki ženski, da me je naučila

## Obrazi časa



vezenja. Gobelini so moja uteha v urah samote, ne vem, kako bi preživela, če se ne bi zamotila s tem početjem. Imam težave s spanjem, zvečer ne morem zaspiti, tako začnem vesti in to traja recimo od 8. ure pa do 2., ali 3., potem za 3 ali 4 ure zaspim, in nič več, tako je iz dneva v dan. In ti gobelini, ki jih vezem, me rešujejo in zadovoljijo s tem, da ko jih

končam, čutim neko veselje, ko jih gledam in potem mi je lepo, da moje delo tudi tistim, ki jim jih podarim, ta moj trud znajo ceniti.«

Potem me pelje v dnevno sobo, pa v spalnico, tudi v kuhinji, povsod po stenah visijo njeni prekrasni gobelini različnih velikosti. Motivi so zelo pestri: vidimo pokrajine, pa različne ljudi, veliko ima rož, ki so tudi njena ljubezen, pa ptičke in svete podobe, kot je Zadnja večerja. Pravi, da jih je naredila že okrog 100. Si lahko predstavljate, koliko je to vbodov, na milijone, in na stotine ur je slonela nad njimi in vezla. Kako more biti natančna, da razbere vse odtenke s slike, da jih potem prenese na platno. Uporablja kar 54 niti različnih barv. Res težaško delo, toda Marica Šuštar to dela z veseljem in ljubeznijo.

Ima pa eno sposobnost, piše namreč tudi pesmi. Ker je toliko doživela v svojem 73-letnem življenju, ji snovi in motivov ne zmanjka. Ustvarja pesmi, ki niso vesele narave, saj je doživela na svoji življenjski poti večinoma hude preizkušnje, pa vendar se včasih pokaže v njenih stvaritvah tudi kanček svet-

lobe, kak svetel žarek, ki ji daje upanje, da za dežjem posije sonce. In s tem živi, saj vidimo, kako je ustvarjalna. Takole pove na koncu: »Najprej me

je bilo strah, toda ko sem bika zgrabila za roge, sem postala pogumna in zdržala in naredila tisto, kar sem se namenila.«

## Nikogar ni

Nikogar ni, ki vprašal bi zame,  
nikogar ni, ki bi rekel,  
kako ti gre?

Nikogar ni, ki potrkal bi na moje duri,  
ob rani ali pozni uri.

Nikogar ni, ki rekel bi,  
le kod si pa hodila?

Nikogar, da kaj bi zamudila.

Nikogar, ki maral za moje bi roke,

nikogar, ki maral za moje bi srce,

nikogar, ki vedel za moje bi želje.

Nikogar, ki vprašal bi,

ali že spiš,

nikogar, ki rekel bi,

zakaj tako dolgo v noč bediš?

## Dolgčas

Poznate dolgčas,  
je huda bolezen,  
ki ne kiha, ne kašlja,  
pa vendar boli.

Sprašujem zdravnike,  
zdravila pa ni.

Gledam skozi okno,

zasnežene poti,

gozd in vse naokoli

mirno že spi.

Ptica premražena

pod slemenom čepi.

Ta čudna bolezen

pa strašno boli.

Foto in zapis: Rudi Cerkovnik

## Marija Pavlič z Ratij piše pesmi in še slika

**Pozno nedeljsko popoldne, ko je že prijetno grelo pomladansko sonce, sem se oglasil pri Mariji Pavlič na Ratju. Prijazno me je popeljala v kuhinjo in kmalu sva začela s prijetnim pogovorom. V začetku se je videlo, da ji je malce nerodno, češ, kako da sem ravno njo našel za v 'časopis'. Hitro sem jo potolažil, saj vendar ni kar tako, piše pesmi, kar ne zna vsakdo, izdalo jih je celo v knjigi, tudi lepo slika, saj je že razstavljala svoje slike in za vse, kar je dosegla kot samoukinja, si je zaslužila priznanje, in sicer bronasti grb Občine Žužemberk.**

Zaradi tega, kar sem zgoraj napisal, sem jo obiskal, da se поблиže spoznamo z njenim življenjem.

»Nikamor nisem šla, vseskozi živim na Ratju,« je začela pripovedovati. »Ko sem bila otrok, je bilo pri nas v vasi izredno živahno, saj nas je živelo tu okrog 300 ljudi, danes samo okrog 30. Najlepše so bile nedelje, ker druge dni smo tudi kot otroci morali trdo delati. Torej ob nedelje je bilo veselo, možaki so kar na cesti balinali, ženske so prijetno klepetale, mi, otroci smo se pa šli različne igre, od skrivanja do lovjenja. Krasno smo se imeli. Takoj po vojni je bila vas nekako središče, tu smo imeli sedež občine, šolo, pošto, kot se spodobi, tudi gostilno in svojega župnika, imeli smo poroke in še kaj. Potem je nekako življenje začelo usihati, ljudje so začeli iskati srečo svojega življenja v drugih krajih in vas se je praznila. Zdaj se počasi spet vračajo in upajmo, da ne bo več vas tako tiha, da se bo slišal spet otroški živ-žav.«

Ko je končala šolo, je ostala na kmetiji, čez nekaj časa pa se je zaposlila v Iskri v Dobrem Polju in si zaslužila pokojnino. Lahko pa rečemo, da vseskozi živi v umetniškem svetu, saj življenje in svet okoli sebe upodablja na slikah in v besedi.

Pripoveduje: »Že kot otrok sem rada kaj narisala. Moj svet slikarstva so predvsem zasnežene gore, oblaki, zahod sonca. Vse to me pritegne, da začnem slikati. Slikanje me zelo notranje pomirja. Imela sem tudi že nekaj razstav, na Osnovni šoli Prevole in dvakrat v Žužemberku, ko so dale na vpogled Društvo kmečkih žena svoje dobrote, jaz pa slike. Svoje podobe naj večkrat podarim sorodnikom in znancom.«

Njene slike so tudi mene presenetile, saj iz njih izžareva neke vrste toplina, mehkoča, ki človeka, ko si jih ogleduje, pomirja. Vidi pa se tudi, da jih je narisala roka, ki ima zato sposobnosti.

Ni dosti ljudi, ki bi bili tako obdarjena, kot je Marija Vidmar, saj poleg slikarstva obvlada tudi pisanje pesmi. Izdala je pesniško zbirko *Tebi, zemlja slovenska*. In da si boste dobili predstavlo, kakšne pesmi piše, bom povzel besede dr. Tilke Kren: »Ljubezen do domovine, zemlje, soljudi, matere, družine, se vije skozi tesnobe, tegobe, grobove in tokove čas, ko zaslutimo večno valovanje duše iz žalosti v novo svetlobo ...« In: »Nežne besede so kot mostovi iz trenutkov utripa srca otožnega, v večnost življenja napolnjenega. Stihovi vzbujajo iz izgubljene preteklosti v zavetju zasidranosti in ljubezni do zemlje slovenske.«

Tako za našo Marija lahko rečemo, da ni osam-



Foto in zapis: Rudi Cerkovnik

## Ljubezen, tebi domovina

Moj dolg je tebi, domovina,  
da te spoštujem iz srca.

Naj nikdar ne bi prišla sila,  
da ubila bi ti čut srca.

Ljubezen, ki jo v srcu nosim,  
je vdana tebi brez meja,  
enako zdaj jaz tebe prosim,  
domovina, moja ljubljena.

Naj složno se spoji v celoto  
delo, vera in pogum,  
za domovino nam vrednoto  
spoštljiv, odkrit in zdrav razum.

ljena, a kadar to začuti, vzame v roke čopič in naslika svetlo zarjo na obzorju ali napiše pesem, da se okoli nje spet sliši otroški smeh. In začuti, da je svet lep in da se spreminja na bolje in ji daje upanje, da je zato vredno živeti.

## Neizpete sanje

V sebi čutiš lepe, nežne sanje,  
čas in prostor sta zajeta vanje.  
Nekje v daljavi so do njih poti,  
preko ovir in preko vseh skrbi.

Preko ovir in preko vseh skrbi,  
se zarja jutra na novo nam zasvita,  
vse nočne sanje nežno osvetli,  
tema noči, tiho se odmika.

Tema noči, tiho se odmika,  
začenja delo se in dneva čas,  
polnost življenja srčna je omika,  
neizpete sanje, sanje so del nas.



Besedilo in foto: Rudi Cerkovnik

v objektivu

## (Gornja) Suha krajina



Ne čisto zares, bi lahko imenovali krajino, kjer domujejo vasi: Hinje, Prevole Žvirče, Ratje, Sela, Visejec, Lopata, Vrh, slavni zaselek po odbojkaricah Pleš in Lazine, sem kaj pozabil, ne vem? To je drugačen svet od dolinskega. Dolgo časa ni sem segla roka napredka, pa so jo Suhokranjci šli iskat, kot pravimo, s trebuhom za kruhom v bližnji in daljni svet. So si vrezali večji kos kruha, so našli srečo, da so zaživel bogatejše življenje? Verjetno, kajti le redki so se vrnili, drugje so pognali korenine in njihovi potomci morda niti ne vedo, od kod izhajajo, kje so njihove korenine. Toda tudi ta Suha krajina se je spremenila, na boljše, nekateri so le ostali, nekaj se jihje tudi vrnilo in so si zgradili ali gradijo lepe domove, seveda z obilo garanja in odrekjanja, dopoldne opravijo redni 'siht', popoldne pa še enega na svojih njivah in senožetih. Suhokranjci so pridni ljudje, garači, vedno so morali trdo delati na tej skopi, nerodovitni zemlji, da so iz nje pridobili plodove svojega truda. Upajmo, da bo čas prinesel še večje zadovoljstvo in srečne dneve med Suhokranjce in da jim bodo 'zasijale mil'še zvezde'.



## Ko pogledaš – spomenik pri spomeniku



Toda ne na pokopališču, temveč v suhokranjskih gozdovih. Prav zanimivo je to pogledati, velike skale, različnih oblik, ki štrlijo iz zemlje, res zgledajo kot spomeniki. Kaj naredi narava, to je čudežno, ni čudno, da marsikdo veruje, da je to naredila višja sila, ker skoraj ni verjetno, da bi iz izredno skopih tal, s tako malo zemlje, zrastle tako mogočna drevesa. Ko pogledaš, da skoraj ni prostora med skalami za drobno drevesce, vidiš silno moč dreves, saj ko rastejo, razkoljejo mogočne skale, da te razpokajo, in drevo se požene vedno višje in višje. In koliko gozdov je v Suhi krajini. Ko gledaš od daleč, vidiš gručaste vasi, kjer so hiše nanizane ob cerkvi, potem nekaj polja in travnike, okrog in okrog pa sami gozdovi. Se sploh zavedamo, kakšno bogastvo je to. Nafta in drugih goriv ne bo v nedogled, potem bodo gozdovi zlata vredni. Vendar bi jih bilo pametno že zdaj bolj izkoriščati. Ne razumem, to sem že enkrat napisal, da se ne najdejo ljudje, ki bi se tega lotili. Priložnost zamujena, ne vrne se nobena. Bo tudi s tem tako, upajmo, da ne?

## Močile – suhokranjska jezercica



Močile – to je svet, kjer je doma mokrota, močvirnat svet. Tudi tak svet imamo, pa čeprav živimo v **Suhi** krajini. Podjetni domačini, Agrarna skupnost Hinje in različna društva, so se lotili velikega projekta, bi rekli po moderno, in v bližini Lazin in Hinje z veliko truda očistili dve mali jezercici, uredili okolico, postavili ograjo in mostiček. Čakata jih za čiščenje in ureditev še dva kala-jezercica. Vsa ta jezercica so zanimiva tudi po tem, da se zlivajo druga v drugo. Včasih, ko še niso imeli vodovoda, so jih s pridom uporabljali za napajanje živine in tudi za pranje in pitje, saj vemo, da so imeli prej samo kapnice in te redke izvire, ki so jim dajale dragoceno vodo, pa čeprav je ves ta suhokranjski svet kraški. Danes bodo imeli ob teh jezercih prijetnejše zadeve, tu bodo lahko prirejali družabna srečanja, piknike, letos so že imeli pohod iz Žužemberka, in prav lepo so se imeli, saj so si ogledali do zdaj manj znane zanimivosti teh krajev. Zaključili so pa prav pri Močilah, bili prijetno pogoščeni in sklenili so, da bo pohod postal tradicionalen, vsakoletni. Torej: Suha krajina gre naprej!



## Hiše so hišice, okna so okenca



Ljudje se ukvarjajo z različni konjički ali hobiji. Kakšni imajo prav žilico, da se čim zamotijo v prostem času. Ti konjički so si sila različni, ljudi pač zanimajo razno razne stvari, da si zapolnijo prosti čas in da si umirijo živce po napornem delu. Še posebej se začnejo ljudje ukvarjati z različnimi stvarmi, ko gredo v 'penzion'. Ko sem se zadnje čase vozil skozi vasi v Suhi krajini, mi je ob postankih padlo v oči, da je videti skoraj pred vsako hišo obnovljene stare vozove, njih kolesa, različna orodja, od lesenih in kovinskih vil, kose, gospodinjstva pomagala, kot so burkle, tudi razno lončeno posodo, latvice in različne 'piskre, kot so jim včasih rekli. Torej so ljudje spoznali pravi odnos do starin, da znajo ohranjati orodja, ki so jih uporabljali njihovi očetje, matere ali stari očetje in babice. Tako jim zdaj krasijo domove in jih spominjajo na čase, ko so z vsem tem vsak dan njihovi predniki garali in se mučili po njivah in travnikih ali pa pri vroči peči, v kuhinji v dimu, saj včasih te niso imele dimnikov. Še posebno pa sem si z zadovoljstvom ogledal na sredi vasi Ratje, to kar vidite na sliki. V pomanjšani velikosti je gospodar zmodeliral vaško cerkev, svojo hišo in različna gospodarska poslopja. Vse to lahko vidimo v naravni velikosti in zmanjšani. Ko sem si te modele natančneje pogledal, je vidno, da se je izdelovalec res potrudil in porabil veliko časa, saj ni pozabil na nobeno malenkost, vse je kot v originalu. Res, hvale vredno! Tako tudi ti modelčki pripomorejo, da se človek ustavi in občuduje, kaj vse lahko naredi človeška roka.

## OŠ PREVOLE

Osnovna šola Prevole je manjša podeželska šola v Občini Žužemberk. Imamo 6 oddelkov s 73 učenci. Trije oddelki so kombinirani, trije pa samostojni. Šolski okoliš je sestavljen iz enajstih vasi, ki so med sabo precej oddaljene, zato učence v šolo vozi šolski kombibus. Pri šoli imamo tudi dva oddelka vrtca, in sicer I. starostno skupino – Biba in kombinirani oddelek – Medvedki. Občina Žužemberk je v letu 2008 uredila zunanje WC-je za potrebe vrtca in preplastila šolsko igrišče.

V šolskem letu 2007/08 smo dobili tudi svoj logotip.



Ta logotip je izdelal naš nekdanji učenec in zlati maturant Srednje oblikovne šole Miha Papež iz Hinj 4. Na šolo ga je narisal g. Martin Blatnik.

*Ravnateljica Marija Brecljnik*



## Pust, veselih ust

Od veselega decembra smo se komaj poslovili in že je bila pred vrati nova priložnost za veselo rajanje. Pust, čas, ko želimo postati nekdo drug. Natakemo si masko in oblečemo kostum. Pa je to res? Pustne šeme naj bi po starem ljudskem izročilu odganjale zimo in mraz in v deželo priklicale pomlad. Pust pa naj bi bil tudi priložnost za norčije, kar se sicer v vsakdanjem življenju preveč ne spodobi. Maska nas dela manj ranljive, in kar nas ne rani, nas dela močnejše. V vrtcu na Prevolah smo se na pustni torek zbrali vsi norčavi, dobro se poznamo in razumemo in smo to, kar smo – otroci. Kdo je kdo? Nas prepoznate?

*Mojca Hočevar, OŠ Prevole*

## Gledališka predstava

V torek, 27. januarja, smo imeli učenci od 6. do 9. razreda kulturni dan v Novem mestu. Učenci zadnjih dveh razredov smo najprej obiskali Dolenjski muzej, in sicer obdobje prazgodovine, učenci 6. in 7. razreda pa so obiskali knjižnico. Ob 10. uri pa smo si v Kulturnem centru Janeza Trdine ogledali gledališko predstavo Ljubezen Ane Frank v izvedbi gledališča Koper. To je žalostna zgodba, povzeta po znamenitem delu Dnevnik Ane Frank, v katerem je po resničnih občutjih in doživetjih 13-letna deklica zapisala grozote 2. svetovne vojne, ki jih je doživljala kot židovska hči.

Predstave so se udeležili še učenci drugih osnovnih in srednjih šol. Obnašali so se do skrajnosti nekulturno, med predstavo so jedli, se glasno smejali, v igralce svetili z laserjem, dajali neprimerne pripombe oz. se norčevali iz izjav igralcev, kljub žalostim prizorom. Zaradi naštetega je bilo težko zbrano slediti predstavi in mene je bilo sram, da tam sedim. Prav tako so bili šokirani moji sošolci. Sprašujem se, zakaj pripeljejo tako nekulturno vzgojene učence na kulturno prireditev. In kdo je kriv za to? Starši, učitelji in pri tej starosti tudi sami učenci.

*Sandi Papež, OŠ Prevole*



## Kulturni praznik

V našem kraju je šola središče dogajanja, vsaj kar se tiče kulturnih prireditev. Tako za vse prilike pripravimo kaj za dušo naših krajanov. Letošnji kulturni praznik smo počastili s programom, ki je bil razdeljen nekako v dva dela. V prvem delu so nastopili učenci z branjem svojih literarnih stvaritev - od spisov, opisov, razmišljanj, do pesniških stihov. Program so popestrili glasbeniki, ki jih je na naši šoli vse več, in seveda zbor. V drugem delu pa nas je naš gost – glasbenik g. Igor Leonardi popeljal z glasbo po Afriki, in sicer na afriško podeželje, kjer uporabljajo preprosta glasbila, ki jih sami izdelujejo za spremljavo ob petju.

Program je bil zanimiv in poučen tako za učence kot za odrasle.

*Irena Blatnik, OŠ Prevole*

## Praznovali smo

V mesecu veselih pričakovanj, decembra, ko so božično-novoletni prazniki že trkali na vrata, smo se spet zbrali v športni dvorani pri Osnovni šoli Prevole in priredili kulturno popoldne ter tako na nekoliko drugačen način kot prejšnja leta proslavili prihod novega leta.

V letošnjem šolskem letu poteka Otroški parlament na temo Ljubezen in spolnost. Mnogo staršev se o tej temi s svojimi otroki ne more sproščeno pogovarjati. V želji, da bi pogovor kar najbolj olajšali, smo na šolo povabili Potujoče gledališče. Gledališki igralec je imel to popoldne na šoli kar tri nastope. Najprej je dodobra nasmejale učence razrednega pouka. Zatem je v svet ljubezni in spolnosti na hudomušen način popeljal še učence zadnje triade. Njegov tretji nastop je bil namenjen staršem in krajanom. Nasmeh na obrazih je povedal, da je predstava obiskovalcem segla do srca.

Za praznično vzdušje pa so poskrbeli veseli otroški obrazki učencev dramsko recitacijskega krožka in pevskega zbora, za cel koš želja v novem letu pa učenci 1. in 2. razreda.

*Amalija Zajc, OŠ Prevole*



# Je denar res sveta vladar?

Vprašanje - je denar res sveta vladar? - mnoge bega, saj nanj ne znajo odgovoriti. Tistih, ki jim denar postaja res najpomembnejši, je iz dneva v dan več. Živijo samo za denar. Takih ljudi se moramo za naše dobro čim bolj izogibati. Najhuje je, če imajo ljudje poleg vsega še otroke in jih v tem duhu vzgajajo. Seveda je res, da tak otrok dobi vse, kar si zaželi - bajne vsote denarja in druge stvari. Vprašanje pa je, če bo tak otrok kdaj srečen, ali bo kdaj našel tiste prave prijatelje ali bo našel svojo ljubezen, saj je prepričan, da se da vse kupiti z denarjem. A k sreči se ljubezni in zdravja ne pridobi na tak način. Ko ta otrok to spozna, je prepozno, ostane sam.

Ravno to je problem današnjega sveta. Za večino je pomemben le denar. Človeka cenijo le po debelih denarnicah, avtomobilih, bogatih hišah. Toda ali je to res najlepša plat tega življenja .denar, avto, lepa hiša? Res je, da bi vsak hotel imeti dostojno življenje, saj je tudi z revščino zelo težko živeti. A

sreče, ljubezni, prijateljstva, zdravja vse to so stvari, katerih z denarjem zagotovo ne moremo kupiti.

V življenju se velikokrat sprašujem. Kaj bi storil z bajnimi vsotami denarja, poleg tega bogatim včasih zavidamo. Toda ne vprašamo se, ali so res srečni. Materialne dobrine so do neke mere nujne in potrebne za normalno življenje. Mislim, da kdor dela pošteno in se ne ustraši dela, bi moral zaslužiti dovolj, da preživi družino in da si lahko tudi kaj privoščijo - na primer dopust na morju, kak izlet, oblačila in kakšen priboljšek pri hrani, da si uredijo hišo za normalno preživetje, kupijo avto, ki je nekega srednjega razreda, kar pomeni dovolj zanesljiv za prevažanje in to je dovolj. Če dodamo razumevanje in ljubezen v družini, dobre in prijateljske odnose s sosedi, sorodniki, ali ni tako življenje popolno?

Včasih se tudi sprašujem, kateri ljudje pa so sploh lahko bogati? Tisti, ki bogastvo podedujejo. Kaj pa

ostali? Ali je možno obogateti z normalnim in poštenim delom? Morda se komu tudi to posreči. Drugače pa do velikih vsot denarja prideš lahko samo, če nekomu drugemu zagreniš, uničiš življenje ali ga kakor koli izkoriščaš ali goljufaš. Ali potem lahko mirno spiš?

Kaj pa vrste pri zdravniku? Ali nimajo prednosti tisti, ki plačajo. Ali ni to žalostno, saj zdravstvo plačujejo vsi zaposleni.

Res je denar sveta vladar in kot sem že prej rekel, vse je več takih ljudi, katerim je glavna vrednota le denar in ne izbirajo sredstev, da se do njega dokopljejo. Mislim da bo svet lepši, če ne bodo ljudem glavna vrednota denar, temveč ljubezen, posvečanje drug drugemu, skratka moralne vrednote, ki jih za življenje najbolj potrebujemo. Tako bodo tudi otroci uživali v svojem otroštvu in prav tako v starosti, ker jih bomo mi tako vzgojili.

*Janko Pene 9. r. OŠ Prevole*

## Tako vidim svet jaz

Vsak vidi svet drugače, saj smo ljudje različni in vsak ima svoje mišljenje o svetu. Najbolj pomembno pa je, da življenje preživimo čim lepše, kakor smo si ga zamislili.

Včasih so ljudje gledali na življenje pozitivno in negativno. Pozitivno je bilo to, da so se ljudje razumeli in se imeli radi, niso se toliko prepirali kot mi sedaj, ampak so si pomagali. Negativno pa so na

ljudi vplivale vojne - čeprav so še vedno, a ne toliko kot včasih. Ljudje so bili brez domov, brez hrane, obleke, obutve.

Danes pa je povsem drugače. V današnjem času imamo ljudje vse, kar hočemo. Imamo visoko razvito tehnologijo, tako da nam uničuje življenje. Danes je vse negativno. Dobivamo novo strojno opremo za delo v tovarnah, zato pa ljudje ostajajo



## Nov asfalt pri OŠ Prevole

V začetku meseca oktobra smo pri OŠ Prevole dobili na igrišču novo plast finega asfalta. Preplastitve smo vsi komaj čakali, saj so bile na igrišču že velike razpoke. Kar nekaj dni smo opazovali izvajanje del. Komaj smo dočakali, da se je asfalt posušil in smo ga lahko preizkusili s

skiroji, kotalkami in žogami. V tem času pa smo dobili tudi nove koše za košarko. Še danes, ko je že urejena okolica, le še belih črt ni na igrišču, komaj čakamo uro gibalne dejavnosti.

*Urška Zore*



brez službe. Z vsem, kar imamo, uničujemo človeka, naravo, iztrebljamo rastline in živali. Včasih so se borili za kos kruha, a sedaj, ko imamo na milijone različnih vrst hrane, je ne pojemo, ampak jo preprosto vržemo v smeri. Vse bolj se ukvarjamo s tehnologijo in zato zanemarjamo svoje prijatelje in svoje bližnje. Nezadovoljni smo sami s seboj in zato nesrečni.

Večina ljudi sploh ne vidi in ne najde smisla življenja, saj je življenje v današnjem času res težko. Ogromno se prepiramo, zaničujemo en drugega in znamo kritizirati. Ne vprašamo pa se, zakaj nas je bog poslal na ta svet.

Jaz mislim, da bi življenje morali preživeti čim lepše, brez prepиров, ljubosumnja, nevoščljivosti. Rodimo se in kmalu umremo, saj je življenje kratko. Zato bi se moral vsak posameznik potruditi za svoj doprinos v dobro človeštva in narave. Morali bi se imeti radi in se spoštovati. Vsak človek bi moral živeti polno, se počutiti varno, ne glede na to, da naredi tudi kaj narobe in ne po meri drugih. Zakaj si vzeti življenje, če se da vse urediti in rešiti vsak problem.

Ljudje bi se morali naučiti živeti in spoznati prave vrednote življenja brez žalosti, z veliko veselja in sreče.

*Lucija Pelec 8. r. OŠ Prevole*

## WE pri OŠ Prevole

V vrtcu pri OŠ Prevole imamo v letu 2008/09 dve skupini otrok. V skupini Biba so otroci stari do treh let, v skupini Medvedkov pa so otroci starejši od treh let. V vrtcu so zaposlene štiri Suhokranjke; Mojca Hočevar, Jožica Gačnik, Marjeta Hribar in Urška Zore.

Vrtec si je že v prejšnjem šolskem letu prizadeval k bolj aktivnemu sodelovanju s starši. V tem letu pa je na račun nove skupine lahko sodelovanje še boljše, saj je v vrtcu večje število otrok.

Starši otrok obeh skupin sodelujejo z vrtcem na različne načine, kot so npr; popoldanske ustvarjalnice za starše in otroke vrtca, pri zbiranju odpadnih, a za vrtec zelo uporabnih materialov, pri zbiranju različnih vrst blaga ...

Do meseca februarja smo izvedli že tri popoldanske ustvarjalnice. Na vsaki ustvarjalnici otroci in delavke vrtca predstavijo kratek pogled dogajanja v skupini. Staršem pojemo različne pesmi, deklamiramo, delavke zaigramo kakšno igrico, povemo kakšno šaljkvo



## Poročilo o krvodajalski akciji v Žužemberku

Na prvo letošnje krvodajalsko akcijo Območnega združenja Rdečega križa Novo mesto in Zavoda RS za transfuzijsko medicino se je v Žužemberku odzvalo 69 krvodajalk in krvodajalcev, od tega jih je 48 darovalo kri, 21 jih je bilo zaradi različnih razlogov, predvsem zdravstvene narave, zavrženih. Prvič je prišlo na akcijo 12 krvodajalcev. Vsem se najlepše zahvaljujemo.

Ob hitrem zmanjševanju zalog krvi še enkrat pozivamo vse, ki so zdravi in bi radi darovali kri, da to lahko storijo vsak torek in četrtek, od 7.00 do 10.30, na Centru za transfuzijsko dejavnost Novo mesto.

Naslednja krvodajalska akcija v Žužemberku bo 4. avgusta 2009.

*Barbara Ozimek*



Krvodajalska akcija je potekala v telovadnici OŠ Žužemberk

## NUJNO UREJANJE GERK-ov PRED ODDAJO ZBIRNE VLOGE!

Od 1. januarja 2009 je v skladu z novim Pravilnikom o registru kmetijskih gospodarstev (Uradni list RS, št. 122/08) nekoliko spremenjen postopek pri vpisu GERK-ov. V skladu z zahtevami Evropske Skupnosti je vpis GERK-ov dovoljen le na kmetijskih zemljiščih. Le-ta so določena v evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč.

Zaradi določenih napak na GERK-ih, **POZIVAMO VSE VLAGATELJE ZBIRNIH VLOG**, da pred vnosom preverite, ali se na vaših GERK-ih pojavljajo kakšne napake in le-te popravite in uskladite na Upravni enoti Novo mesto. **Pred ureditvijo GERK-ov vnos zbirne vloge NE BO MOŽEN.**

Za uskladitev GERK-ov se lahko najavite na tel. št.:

ga. VESNA BOBNAR	07/ 393 91 90
ga. MOJCA KRNC SAJE	07/ 393 91 89
ga. MIHAELA ZAJC	07/ 393 91 67

Vse podatke v registru kmetijskih gospodarstev, vključno z GERK-i, morate nosilci kmetijskih gospodarstev urediti na Upravni enoti v Novem mestu najpozneje en dan pred vnosom zbirne vloge (ta bo tudi letos potekal od 5. 3.2009 do 15. 5.2009).

*Kmetijska svetovalka:  
Polona Seničar*

# VIŠINA PLAČIL ZA UKREPE KMETIJSKE POLITIKE V LETU 2009

V času recesije je za vse vlagatelje ukrepov kmetijske politike zagotovo razveseljivo, da se višina plačil za posamezne ukrepe v primerjavi s preteklim letom ne bo znižala. Kljub napovedim iz preteklega leta in že objavljeni uredbi v letu 2008, ki je vsebovala podatke, da se bodo plačila za območja z omejenimi dejavniki (OMD) v letu 2009 občutno znižala, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) tudi na podlagi nasprotovanj Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije ponovno dvignilo višino plačil, ki bodo tako v letu 2009 ostala enaka kot v letu 2008. Prav tako ostaja enaka višina plačil tudi za ukrepe kmetijsko-okoljskih programov (SKOP in KOP) ter proizvodno nevezanih neposrednih plačil za površine (plačilne pravice), nekoliko pa so se dvignila nekatera proizvodno vezana plačila.

## NEPOSREDNA PLAČILA

Tudi v letu 2009 se bodo neposredna plačila za površine izplačevala na podlagi plačilnih pravic, ki jih bo imelo posamezno kmetijsko gospodarstvo. Plačilne pravice so bile lahko pridobljene z dodelitvijo na podlagi zahtevka v letih 2007 in 2008 ali pa s prenosom plačilnih pravic z drugega kmetijskega gospodarstva (nakup, najem, dedovanje ...). Predpisi predvidevajo pridobitev plačilnih pravic tudi iz nacionalne rezerve, vendar je ta možnost omejena le na nekatere redke posebne primere. Višina posamezne plačilne pravice je bila določena z odločbo, ki jo je izdala Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja. Znesek na odločbi za posamezno plačilno pravico je sestavljen iz regionalnega plačila in morebitnih dodatkov za mleko, sladkor in dodatka za sektor govedoreje. Zato je višina plačila za posamezne plačilne pravice od enega do drugega kme-

tijskega gospodarstva različna in med seboj ni primerljiva. Upravičenci bodo lahko prejeli plačila za toliko plačilnih pravic, kot jih imajo v lasti, in za kolikor bodo v zbirni vlogi lahko zagotovili upravičenih površin (njiv, travnikov, trajnih nasadov ...).

V nadaljevanju so v preglednici 1 navedene vrednosti za proizvodno vezana plačila, ki jih je mogoče prejeti poleg sredstev, pridobljenih na podlagi plačilnih pravic.

## IZRAVNALNA PLAČILA ZA OBMOČJA Z OMEJENIMI MOŽNOSTMI ZA KMETIJSKO DEJAVNOST (OMD)

V letih 2007-2009 je višina izravnalnega plačila v okviru OMD določena glede na podatke elaborata »Območja z omejenimi naravnimi dejavniki za kmetijstvo v Republiki Sloveniji« po stanju na dan 15. februar 2003. Vrednosti izravnalnega plačila za OMD na hektar površine kmetijskega zemljišča so navedene v preglednici 2.

Preglednica 2: Vrednost izravnalnega plačila za OMD

Kategorija	2009 (EUR/ha)
Gorsko-višinska KMG	183,45
KMG - planine	183,45
Strma KMG	156,82
Kraška KMG	156,82
Gričevnato-hribovita KMG	129,00
Različni neugodni pogoji (drugi KMG-ji)	63,26
Osnovna KMG	25,00

## KMETIJSKOOKOLJSKA PLAČILA

V letu 2009 upravičenci ne morejo prevzemati novih petletnih obveznosti za izvajanje podukrepov KOP-a, razen za podukrepe ekološkega kmetovanja (EK), ohranjanje posebnih travniških habitatov (HAB), ohranjan-

Preglednica 1: Proizvodno vezana plačila

Ukrep	Plačilo v letu 2009
Posebna premija za bika	136,50 EUR/žival
Posebna premija za vola	97,50 EUR/žival
Dodatno plačilo za ekstenzivno rejo ženskih govedi	*
Premija za ovce, ki ne tržijo mleka in mlečnih izdelkov	10,50 EUR/žival
Premija za ovce, ki tržijo mleko in mlečne izdelke	8,40 EUR/žival
Premija za koze	8,40 EUR/žival
Dodatna premija za ovce in koze	3,50 EUR/žival
Plačilo za hmeljišče v obdelavi	120,00 EUR/ha
Pomoč za stročnice	50,00 EUR/ha
Pomoč za energetske rastline	45,00 EUR/ha
Podpora za pridelovanje lupinarijev	108,67 EUR/ha

\*Višina plačila se izračuna glede na obseg upravičenih ženskih govedi ob upoštevanju skupnih razpoložljivih sredstev za ta ukrep (v letu 2007 je bilo plačilo 163 EUR/žival).



Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

**KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD  
NOVO MESTO**

Preglednica 3: Vrednost plačil za izvajanje (pod)ukrepov SKOP in KOP

Ukrep	Okrajšava	Plačila za SKOP (EUR/ha)	Plačila za KOP (EUR/ha)
Zmanjševanje erozije v sadjarstvu in vinogradništvu	ERO	139,20	/
Ohranjanje kolobarja	KOL	88,20	91,84
Ozelenitev njivskih površin	ZEL	126,60	172,20
Integrirano poljedelstvo	IPL	151,80	197,21
Integrirano sadjarstvo	IPS	265,20	336,61
Integrirano vinogradništvo	IVG	265,20	381,71
Integrirano vrtnarstvo	IVR	241,20	184,91
Ekološko kmetovanje:	EK		
- njive, poljščine		277,80	298,07
- vrtnine na prostem		328,80	551,45
- vrtnine v zavarovanih prostorih		354,00	487,90
- oljčniki, sadovnjaki		480,00	554,73
- travniški viskodelbelni sadovnjaki		177,00	237,80
- vinogradi, hmeljišča, drevnice		480,00	578,92
- travinje		139,20	227,55
Planinska paša:			
- brez pastirja	PP	36,60	61,09
- s pastirjem	PPP	49,20	72,57
Košnja strmih travnikov:			
- nagib 35-50 odstotkov	S35	100,80	90,20
- nagib nad 50 odstotkov	S50	151,80	142,27
Košnja grbinastih travnikov	GRB	151,80	132,84
Travniški sadovnjaki	TSA	114,00	93,89
Reja avtohtonih in tradicionalnih pasem domačih živali	PAS		
- govredo		72,00 EUR/žival	89,38/GVŽ
- ovce		10,80 EUR/žival	89,38/GVŽ
- koze		10,80 EUR/žival	89,38/GVŽ
- konji		72,00 EUR/žival	89,38/GVŽ
- prašiči		28,80 EUR/žival	89,38/GVŽ
- perutnina		100,80 EUR/100 odraslih živali	89,38/GVŽ
Pridelava avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin	SOR	75,60	102,91
Sonaravna reja domačih živali	REJ	50,40	84,46
Ohranjanje ekstenzivnega travinja	ETA	50,40	48,38
Ohranjanje obdelane in posejane krajine na zavarovanih območjih	KZO	10-20%	/
Reja domačih živali v osrednjem območju pojavljanja velikih zveri	ZVE	18,60	29,11
Ohranjanje posebnih travniških habitatov	HAB	88,20	66,83
Pokritost tal na vodovarstvenem območju	VVO		
- njive		202,20	83,64
- trajni nasadi		151,80	184,50
- travinje		126,60	31,57
Zatravljanje in zelena praha	ZIP	151,80	/
Ohranjanje travniških habitatov metuljev	MET	/	66,83
Ohranjanje stelnikov	STE	/	143,91
Ohranjanje habitatov ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov na območjih Natura 2000	VTR	/	83,23

je travniških habitatov metuljev (MET), ohranjanje stelnikov (STE) in ohranjanje habitatov ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov na območjih Natura 2000 (VTR). Vrednosti plačil

v letu 2009 za izvajanje ukrepov SKOP-a in KOP-a so navedene v preglednici 3.

Polona Seničar  
Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto

## GOZDARSKI KOTIČEK

# PLAČAT, PROSIM!

Nekako mesec dni nazaj sem padel v kolesje, da sem moral v okviru službenih nalog nadgraditi svoje znanje (in se ob tem spraševal, ali je sploh kdaj konec nadgradnjam. In če ga ni, čemu sem potem sploh začel z gradnjo). Šlo je za nekaj zakonov. Špehe, ki sem jo predeloval, pa bi mi bolj teknilo v bolj poznani mesni obliki skupaj s kruhom, česnom ali hrenom in zorcem rujnega.

Ne razveseljuje me ravno dejstvo, da bom odslej lahko pisal plačilne naloge za storjene prekrške. Vendar pa je v vsaki stvari nekaj dobrega in sem sedaj lahko hvaležen, da sem izpit moral opravljati. Precej sem moral študirati kazni, ki jih predpisuje Zakon o gozdovih. Predvsem sem se zgrozil nad višino kazni, ki jih ta zakon predpisuje, zato sem se odločil, da vam predstavim nekaj prepovedi iz omenjenega zakona. Da se ne boste nekega dne zaslislali govoriti: „Ja, tega pa nisem vedel.“

Za sečnjo na črno ste lahko kaznovani od 800 do 1.000 eurov. Na vso srečo je takih prekrškov je pri nas malo.

Več je kršiteljev, ki ne posekajo lubadar'c v roku določenim z odločbo (po navadi je ta rok 10- dnevni). Veliko je tudi takih, ki po sečnji ne zagotovijo gozdnega reda. Prepovedana je tudi gradnja objektov brez dovoljenja Zavoda za gozdove. Dobronamerna krčitev gozda z namenom, da postane pašnik ali travnik, je tudi prekršek, v kolikor nimate dovoljenja. Le-to je potrebno tudi za pašo v gozdu. Vsem je dobro poznana prepoved nabiranja gob preko 2 kilogramov dnevno. Prepovedana je tudi gradnja ali vzdrževanje gozdnih vlak malo po svoje. Razen s kolesom brez motorja se v gozdu ne smete voziti. (Pa še v tem primeru in v primeru ježe se to sme odvijati samo na označenih gozdnih vlakah in drugih označenih poteh.) V zgoraj naštetih prim-

erih je globa za posameznika „pičlih“ 400 do 800 eurov.

Splošna praksa je požiganje travišč in ledin. Če se to dogaja na območju, na katerih ogenj lahko ogrozi gozd, oziroma sežigate rastlinske ostanke na njivah brez stalne navzočnosti polnoletne osebe, ki ima ogenj pod nadzorstvom, lahko kot posameznik plačate globo od 200 do 600 eurov. Enako velja za kurjenje na neurejenih kuriščih v gozdovih.

Vse več zemlje se zarašča zaradi opustitve kmetovanja. Vsem, ki bi želeli pogozditi negozdna zemljišča, v premislek: globa znaša od 200 do 400 eurov. Enako vas lahko doleti, če organizirate javni shod ali prireditev, ne da bi o tem obvestil Zavod za gozdove, ali če ogradite posamezne dele gozda brez dovoljenja oziroma v nasprotju z dovoljenjem. Mogoče se vam bo zdelo nepošteno, če boste kaznovani za sanitarno sečnjo, a tudi

o tem morate predhodno obvestiti Zavod.

Imam še eno slabo novico. Nisem samo jaz tisti, ki bo pisal kazni, ampak je to v največ primerih gozdarski inšpektor. Zato se ne boste mogli izvleči na dobro poznanstvo z mano ali pač na lepe modre oči in kratko krilo v spremeljavi z brhkostjo v letih.

V članku niso zapisane vse prepovedi, ki jih določa Zakon o gozdovih. Izpostavil sem bolj tiste, s katerimi se bralci Suhokranjskih poti pogosteje srečujete. Če nameravate početi nekaj, kar še niste slišali, da bi že kdo pred vami, priporočan veliko potrpljenja in nezanimivo branje Zakona. Ker pa mi je poznana preudarnost in poštenost Suhokranjcev, bom kot nasvet za konec raje napisal: Po pameti, s premislekom in previdnostjo, pa bo vse v redu!

Miloš KEČMAN,  
univ. dipl. inž. gozd.

## Aktivni vinogradniki

Društvo vinogradnikov Suha Krajina je v drugi polovici leta organiziralo strokovni prikaz zelenih del v vinogradu. Predavanje in praktični prikaz je bilo v vinogradu Gorenčič Florjana in Florjančič Karla v Sadinjskih Talih, ki ga je vodil priznani strokovnjak Jože Simončič, kateri je odgovoren za vinograde in kletarjenje kartuzije Pletarje. Udeležilo se je okrog petdeset vinogradnikov in vinogradnic. Razveseljivo je dejstvo, da so se udeležili tudi vinogradniki, ki niso člani društva. Po končanem predavanju so vinogradniki iz te vinske gorice udeležence pogostili z dobro kapljico in prigrizkom in druženje se je zavleklo pozno v noč. Prav bi bilo, da se te lepe navade tudi obdržijo.

Ko se je bližal čas trgatve in z njo posledično kletarjenje, je društvo organiziralo strokovno predavanje senzorično prepoznavanje najpogostejših napak, ki se pojavijo v vinu. To je bilo organizirano na Turistični kmetiji Štupar na Vinkovem Vrhu. Poleg predavanja je bil tudi praktični del. Predaval je dr.doc. Mojmir Wondra, profesor iz Biotehniške fakultete Ljubljana. Vina, katere smo okušali in vonjali, so imela napake. Ta vina so bila pripravljena v laboratoriju in jih je priskrbel predavatelj. Udeležencev je bilo šestinštirideset in so bili s predavanjem in praktičnim delom izredno zadovoljni. Po končanem predavanju je bilo še druženje ob dobrotah, ki so znane na tej turistični kmetiji.

Z namenom, da se ugotovi morebitne napake na



moštu, pa je društvo organiziralo že tradicionalno ocenjevanje moštov. Ocenjevanje je potekalo v gasilskem domu v Ajdovcu. Vinogradniki so bili prisotni za čas ocenjevanja, tako da so lahko takoj po končanem ocenjevanju izvedeli za rezultat. Kar pa

je bilo glavno, so dobili tudi napotke, kako odstraniti morebitno napako. Po končanem ocenjevanju, razglasitvi in priporočilih je sledilo druženje ob odličnem golažu, ki ga je skuhal Jože Gnidovec.

Anton Koncilja

# Jubilejno petnajsto ocenjevanje

Konec februarja je v gostišču Zupančič v Žužemberku potekalo petnajsto jubilejno ocenjevanje vin, katerega je organiziralo Društvo vinogradnikov Suha krajina. Vinogradniki iz vinskih goric od Soteške gore, Lisca, Hribov, Podšentpavla, Vinkovega Vrha, Vališke in Gradenske gore in Boršta so na ocenjevanje prinesli kar 92 vrst vzorcev, od tega 51 vrst rdečih in 41 belih vin.

Komisija je bila z lanskoletnim delom vinogradnikov in njihovim pridelkom izredno navdušena, saj ni izločila niti enega vzorca. Dr. Mitja Kocjančič, predsednik obema komisijama, je izrazil navdušenje ob dejstvu, da ni bilo izločenih vzorcev, kar je tudi posledica vseboljšega kletarjenja. Dr. Julij Nemanič, predsedujoči komisiji rdečih vin, je opozoril na zwigelt, zvezdo med vini v Sloveniji, ki najbolje uspeva prav v Suhi krajini. Ob tem pa je opozoril na novo nalogo, ki čaka suhokranjske vinogradnike, za dobrim kletarjenjem pride namreč na vrsto tudi priprava



Komisija in asistenti ob zaključku 15. ocenjevanja vin



za stekleničenje vin. V obeh komisijah so bili poleg dr. Kocjančiča in dr. Nemaniča znani enologi in preizkuševalci vin, starosta enologov dr. Dušan Terčelj, dr. Peter Kobler, Slavko Gliha ter člani domačega vinogradniškega društva Peter Lavrič, Stane Novinc, Anton Koncilja, Jože Gnidovec in Toni Novak.

Pri belih vinih je prevladala sorta kerner S 13 vzorci, pri rdečih pa sorta zwigelt z 23 vzorci. Najvišjo oceno za rdeče vino letnik 2008 je prejel

Štefan Hrovat za sorto Zweigelt 17,67.

Najboljšo oceno letnika 2008 je prejel vinogradnik Jože Gnidovec, za sorto traminac 17,67 točke, ki je imel tudi najboljše ocenjeno rdeče vino zwigelt barik, letnik 2007 z oceno 17,77. To vino je skladno s pravilnikom društva o ocenjevanju vin tudi šampion. Vinogradnikom bodo podelili odličja in medalje ob njihovem tradicionalnem srečanju.

Foto: Slavko Mirtič



**SUHOKRANJSKE**  
*Poti*

Grajski trg 33, 8360 Žužemberk  
e-mail: [suhokranjske.poti@zuzemberk.si](mailto:suhokranjske.poti@zuzemberk.si)

# Žužemberški odbor SD z novim (starim) vodstvom

Žužemberški člani in članice stranke Socialnih demokratov so na volilni konferenci v začetku marca pregledali delo v minulem obdobju. Z rezultati so zadovoljni, še več, skupaj s stranko Desus računajo, da bodo na naslednjih občinskih volitvah dosegli še boljše rezultate. Njihovo delo in vztrajnost pa je pohvalila tudi poslanka stranke SD Renata Brunskole, sicer metliška županja, obljubila pomoč, povsem pa je bila previdna pri obljubah glede podpore pri gradnji novega upokojskega doma, kar

starejše Žužemberčane ta trenutek najbolj teži.

Člani in članice so na volilni konferenci občinskega odbora SD Žužemberk izvolili novo vodstvo, vodilna mesta pa so člani zaupali predsedniku ponovno Marjanu Romihu, namestnici predsednika Štefki Makovec Kovač in tajniku Dušanu Mikcu.

Predsednik občinskega odbora stranke Desus Janez Gliha je potrdil dobro dosedanje sodelovanje obeh strank in javno dal pooblastilo predsedniku Marjanu Romihu, da ga zara-

di njegove bolezni zastopa še naprej na sejah občinskega sveta Občine Žužemberk vse dotlej, dokler ne bo zdravstveno sposoben opravljati to delo. Po koalicijski pogodbi med obema strankama je namreč potekel dve in pol letni mandat stranke SD, zaradi česar je na 16. seji odstopil svetnik Marjan Romih, na svetniški stolček pa bi moral sesti prvi na listi Janez Pavel Gliha, predsednik občinskega odbora stranke Desus.



Predsednika obeh strankinih Občinskih odborov SD in Desusa Marjan Romih in Janez Pavel Gliha potrujeta tesno sodelovanje tudi v prihodnje

S. M.

## Motoristi kupili zvon

Najstarejša cerkev sv. Miklavža v župniji Žužemberk z zanimivo zgodovino in bogatimi, najstarejšimi freskami v kraju, je bila konec minulega leta deležna nove pridobitve. Star kulturni spomenik, ki se padaša s

freskami Joannesa Labecense oz. Jan-eza Ljubljanskega in prikazujejo sv. Uršulo in enajst devic, je bogatejši za dva nova zvonova.

Nov, večji zvon težak 90 kg je posevečen svetemu Miklavžu, manjši zvon

pa Materi božji, jzamenjal je dosedan-jega, počenega s častitljivo letnico iz leta 1605. Manjši zvon težak 50 kg so kupili žužemberški motoristi, ki vsako leto močno sežejo v žep in pomagajo pri izpeljavi tradicionalnega

kračevanja in blagoslovu motorjev v žužemberški fari.

Foto: S. Mirtič



## SUHOKRANJSKE *Poti*

### CENIK OGLAŠEVANJA V SUHOKRANSKIH POTEH

V Suhokranjskih poteh lahko oglašujejo posamezniki, ustanove in podjetja razna reklamna sporočila, zahvale in druge informacije. Oglaševanje je možno le na notranjih straneh v črno-beli tehniki.

#### Cene oglaševanja:

na drugi ali predzadnji strani	1/1	(19 x 25) cm	360,00 EUR
	1/2	(19 x 12,5) cm	180,00 EUR
	1/4	(9,2 x 12,5) cm	90,00 EUR
	1/8	(4,5 x 6) cm	45,00 EUR
na notranjih straneh	1/1	(19 x 25) cm	240,00 EUR
	1/2	(19 x 12,5) cm	120,00 EUR
	1/4	(9,2 x 12,5) cm	60,00 EUR
	1/6	(6 x 8,5) cm	40,00 EUR
	1/8	(4,5 x 6) cm	30,00 EUR
	1/9	(4,5 x 5) cm	26,70 EUR

Društvom, klubom in zvezam s sedežem v Občini Žužemberk je omogočeno brezplačno oglaševanje do 1/8 strani!

Uredništvo



## Suhi suhokranjski karneval

Po obisku in številnih maskah sodeč, je bil letošnji suhokranjski karneval obilnejši in še bolj pester kot prejšnja leta. Po besedah organizatorja predsednika TD Suha krajina Vlada Kostevca si je prireditev na žužemberškem trgu ogledalo več kot 1500 obiskovalcev od blizu in daleč.

Prireditelji so poskrbeli, da obiskovalcem ni bilo dolgčas, za to pa so predvsem poskrbele številne maskare, ki so prišle iz različnih koncev Slovenije, sosednjega Ajdovca, Šumberka, Trebnjega, Dobove in Iga pri Ljubljani. Maskare in druge pustne šeme čarovnice, bolniki, klovni, cigani iz Trebnjega, evroromi iz Žužemberka so prikazale vrsto lokalnih

in občinskih posebnosti, med katerega gotovo sodi tudi težko pričakovani dom starostnikov. Suhokranjska kmečka mladina je v Žužemberk pripeljala celo gostjo - dobro varovano angleško kraljico Elizabeto, medtem ko so Ižanci presenetili številno občinstvo z obiskom visokih poslancev in ministrov s kolesi, manjkale niso niti podkriške

čarovnice in zaporniki iz Iga. Med več kot dvestotimi pustnimi liki so izstopali tudi simpatični mali vrtičkarji iz Trebnjega, mehiška godba s plesalkami iz Dobove, dogajanje pa so na svojsten način popestrili tudi člani TD Grad Šumberk s prikazom domačih kmečkih opravil - pripravo kolin.

*Slavko Mirtič, foto Rudi Cerkovnik*

## Pustni karneval kot politični festival

Res je, življenje postaja sama politika, samo spomnite se karnevala in slik maškar v povorki, če že niso predstavljali politike, so o njih neposredno ali posredno govorile. Samo redke izjeme so se temu izognile.



Kar 1500-glava množica radovednežev je uživala



'Ta glavni', ki je 'gor držal' karneval



Ciganska, ne, romska družina je vedno zraven...



Presvitli župan, mati županjo in druga 'ta glavna'



Copnice so same fejest punce



Kakšna čast: angleška kraljica na obisku v Suhi krajini



RTV redno spremlja politična dogajanja



Čarovnice so privihrale s Krima



Ciganke, ne, Romke pa se na vse, saj vidite...



Prišla je 'poštena' konkurenca s Trebanjskega



Čebel'ce, čebel'ce, naše prijateljice



Šumberške kolone z blagoslovom...



Srbečica bolnika iz Bolnice zlata prostata



Poglejte, kako debeli pivovarji - tajkuni



Pust Širokoust: Preživeli, na svidenje 2010



## Pustno rajanje za otroke na Dvoru 2009

Finančna kriza – besedi, ki nas tako ali drugače bolj ali manj spremljata celo letošnje zimo. Ali je pusta tudi prizadela kriza in je njegovo delo omejeno? Na Dvoru smo ugotovili, da je letošnja zima pokazala svojo moč v takšnem obsegu, da ima pust dovolj nalog za polni delovni čas.

Kulturno društvo Dvor je na pustno nedeljo letos že tretjič organiziralo pustno rajanje za otroke, ki

je potekalo v tamkajšnjem kulturnem domu. Otroci so naše največje bogastvo in na mladih svet stoji so besede, ki jih s takšnimi dejanji spravimo v realnost.

Maškare je s svojo glasbo, skeči in prikupnimi vragolijami zabavala poznana animatorica Andreja Zupančič. Tudi tokratna udeležba je pokazala, da so otroci željni in potrebni takšnega druženja ter da v svoji novi podobi neizmerno uživajo. Slednje je

prav gotovo najpomembnejše, zato so takšni dogodki za otroke tako dobrodošli. Da v dveurnem druženju ne bi kdo omagal, je vsak udeleženec prejel pustni krof, bonbone in pijačo. Kot prejšnji leti je tudi tokrat ob zaključku zabave vsaka maskara prejela darilo presenečenja, ki ga še doma spominja na prijetno pustno rajanje.

*Valerija Vidmar, foto: Jadranka Meglen*

## Kurenti spet privihrali v Žužemberk

Zdaj že kar tradicionalno, da nas kurenti obiščejo vsako leto. Kot nekakšen vihar privihrajo in s svojo grozljivo pojavo, v znanih prepoznavnih maskah, se zapodijo med ljudi in s svojim bučnim zvonjenjem ustvarijo kar temačne občutke.

Ni čudno, da so tako grozljivi, saj izhajajo še iz poganskih časov in so se obdržali s svojim poslanstvom do današnjih dni. Letos se je udeležilo, reci in piši, ptujskega karnevala kar 70 skupin. Domovina kurentov je Dravsko polje na Štajerskem.

Še pred prihodom nam je predsednik TD Suha krajina Vlado Kostevc

povedal, kaj je značilno za kurente in zakaj so nekaj posebnega.

Nato so privihrali na 'plac, zaplesali in svojim grozljivim maskami in bučnim pozvanjem, posebno, ker jim bila že noč, ustvarili kar nenavadno srhljivo in temačno vzdušje. Tudi dekleta so kurenti kar ugrabljali in prikupila so se lahko le, če so jim poklonila robčke. Veliko smeha je vzbujala 'rusa', to je maska podobna kravi, ki je kar naprej rinila v ljudi, se metala po tleh, in maska, ki je sedela na njej, je pridno škropila ljudi iz organa, ki to lahko počne. Sledile so uradne zadeve, najprej jih je pozdravil

župan Franc Škufca pa tudi predsednik Turistične zveze za Dolenjsko in Belo krajino Jože Barbo. Nekaj besed je spregovoril tudi 'šef' kurentov, med

drugim je povedal, da vedno radi pridejo v Žužemberk zato, ker se tu srečajo s prijaznimi ljudmi.

*Rudi Cerkovnik, foto: Robert Resnik*



## Zima, zima bela ...

Letošnja zima bela je sicer že za nami, a si jo bomo zapomnili, ker je bila res bela, saj nam je večkrat nasula kar obilico snega in tako ustvarila pravo idilično podobo, da smo res vedeli, kateri zimski čas je. Lepo je opazovati padajoče snežinke, ki potem ustvarijo pravilno podobo neskončne beline. In v človeku zbudi občudovanje ob pogledu na s snegom pokrito pokrajino in na drevesa upogibajoča se pod težo snega, saj dajejo podobo romantičnega in idiličnega sveta, in tako se ljudje, kot pravimo, naužijemo lepote, ki nam jo ponuja zima.

Še po nečem je bila letošnja zima posebna, po obilici snega, posebej v gorah je bila radodarna s debelino snega: kar preberite, koliko ga je navrgla v naših smučarskih središčih v tej zimi, zabeleženo je bilo 17. februarja: na Mariborskem Pohorju in Rogli

190 cm, v Kranjski Gori 180 in na Kobli 180 cm, potem pa: na Soriški planini **2 m in 40 cm**, na Krvavcu **3 m in 10 cm**, na Voglu **3 m in 50 cm**, na **Zelenici 4 m** in, človek si težko predstavlja, zamislite se, pa reci in piši: na Kaninu **8 m in 80 cm**. Na Kaninu se bodo zaradi toliko snega lahko smučali še v avgustu, recimo dopoldne, popoldne pa kopali v Portorožu. V dolenskem smučarskem središču Bela pa ga je bilo le borih **40 cm**.

Tako je po več sušnih letih glede snega letošnja zima res nekaj posebnega, zato sem pač o tem nekaj napisal, da ne bo šlo v pozabo. Upam, da se nas bo narava še kdaj usmilila in prinesla zimo, kot se spodobi, podobno letošnji.

*Foto in zapis: Rudi Cerkovnik*



# Prešernov dan v Borštu

Že kar nekaj let se je nabralo, ko se ljubitelji lepe besede zberemo v Borštu pri našem širokostrčnem prijatelju Matjažu Kužniku – Jorgosu, v njegovi zidnici za slovenski kulturni praznik, da počastimo spomin na našega največjega pesnika, a tudi drugih ustvarjalcev ne pozabimo.



Vreme ni bilo ravno idealno, ko smo se zbirali, a vseeno nam ni pokvarilo prazničnega vzdušja. Prišli smo največ iz Žužemberka in z Dvora, nekaj navdušenih za poezijo in seveda zaradi dobre družbe pa celo iz Ljubljane. Kulturni program se začne in konča vedno z Zdravljico, saj verzi, kot so: *'Spet trte so rodile, prijat'li, vince nam sladko'*, pa: *'Žive naj vsi narodi ....., ne vrag, le sosed bo mejak'*, nas takoj popeljejo v pravi 'štimmung'. Tako pred nas stopijo podobe, kako bi moralo biti na svetu, toda resničnost, po Prešernovo: *'kratke sanje, zbudite ste se, ko se je dan zazoril'*. Misli njegovih pesmi in čustva, ki jih razdaja, nam napolnijo duše z grenko sladkimi spoznanji, da je tudi naše življenje kot čoln ki ga nosijo zdaj viharji, drugi pa spet *'mirno plavala bi moja barka'*. Pesmi so se preko nas potem razlivala čez vinograde v Borštu in se izgubile tam daleč nekje v gozdovih Plešivice. Poslušali smo tudi nekaj pesmi Toneta Pavčka, ki pa zvenijo veliko bolj optimistično, v njih najdemo tudi srečo za ljudi in veselje do življenja. Seveda smo na zaključku programa za Prešernov dan še slišali zadnjo kitico Zdravljice, ki pove, zakaj se družimo pri Matjažu in vedno, kadar je priložnost: *'Nazadnje še ,prijat'li, kozarce zase vzdignimo, ki smo zato se zbrat'li, ker dobro v srcu mislimo, dokaj dni naj živi vsak, kar nas dobrih je ljudi!'*

Potem je bil čas še za bolj sproščeno poezijo, ki je prinesla mnogo dobre volje in smeha in muzanja med Jorgosove goste.

Že prej, še posebej pa po programu, se je izkazal tudi naš gostitelj Jorgos, ki nas je s svojo ponudbo, s svojo dobro kapljico, ni pustil žejne, a tudi njegove gostje so se izkazale s svojimi kuhanimi in pečenimi dobrotami. Jota je bila za plus pet, 'kremšnite' / kremne rezine/ pa boljše kot svetovno znane blejske.

Nazadnje je prišlo na vrsto še najslajše, in sicer 'pokušina' izbranih vin pozne trgatve, suhega jagodnega izbora, ledenega vina in še kakšen izbor.

Toda ta vina so se 'pokušala' le po kapljicah, saj imajo tako aromo, blažen okus, po Prešernovo so bila *'kot nebeška mana'*.

Tako je minil še 'en lep večer', ko so se naše duše

strnile v en sam prijateljski 'zagrljaj', ki nas druži in nas bo združeval, dokler ne bo *'zadnja kaplja krvi prelita'* za boljši in pravičnejši svet.

Rudi Cerkovnik, foto: Vlado Kostevc

## Cirila Zupančič je praznovala častitljivi jubilej

Gospo Cirilo poznajo vsi Žužemberčani, saj s svojo čilostjo, razumom in neutrudljivostjo zmeraj poskrbi za zanimiv razgovor. 14. decembra je gospa Cirila praznovala častitljivi življenjski jubilej, 90-letnico. Med mnogimi, ki so ji prišli voščiti

je bil tudi žužemberški župan Franc Škufca s spremstvom. Gospe Cirili je zaželel še veliko zdravih in veselih let v krogu prijateljev, tako doma kot tudi preko Atlantskega oceana.

VladiMir



Voščilo župana Franca Škufce in Vlada Kostevca

# Kračevanje spominja na čase, ki jih ni več

V Žužemberku se je ohranilo mnogo starih običajev, eden od mnogih je tudi ta, da romarji na praznik sv. Antona prineso mesne in druge dobrote in jih po maši na licitaciji prodajo. Sveto mašo v cerkvi sv. Roka in priprošnje za zdravje živine, ljudi, za dobro letino in medsebojno razumevanje je ob somaševanju dekanijskih duhovnikov, rojakov Francija Godca in Jožeta Mrvarja ml., letos vodil žužemberški rojak, zlatomašnik Jože Mrvar. Ta star običaj so prizadevni Žužemberčani skupaj s tedanjim župnikom Francem Povirkom obudili leta 1997 in s tem ohranili dediščino svojih prednikov.

Licitacijo so, letos pri Palezovih, kot vedno na humoren način vodili prekaljeni kračmani in izvrstni licitatorji Franc Rojc, Franc Longar, sicer oba ključarja podružnične cerkve sv. Roka in Janez Pavel Gliha. Raznim šalam in licitatorskim zvijačam je z zanimanjem prisluhnilo veliko obiskovalcev, med katerimi je bila tudi najstarejša 96-letna Štefka Košiček iz Zafare pri Žužemberku, zato so prostori kmečkega turizma ob dobrem vzdušju, kar pokali po šivih.

Med aktivnejšimi licitatorji so bili tudi letos motoristi, ekipa županov Alojza Knaflija iz Straže, Franca Vovka iz Dolenjskih Toplic in domačega Franca Škufce na čelu, gospodarstveniki, častni občan Občine Žužemberk Slavko Gliha, člani TD Suha krajina s predsednikom Vladom Kostevcem, TD Trebnje in vinogradniki iz Dolenjskih Toplic na čelu s predsednikom Dušanom Grando ter številni posamezniki, ki so dodatno napolnili blagajno kračmanov. Sledil je najzanimivejši del kračevanja na



Motoristi



Najstarejša udeleženka 96. letna Štefka Košiček

koncu, v boju za največjo kračo na licitaciji, je z dvigovanjem zneska poskrbel Ivek Samobolec iz Budganje vasi, ki je županovi in ekipi žužemberških motoristov vztrajno tanjšal denarnico. Boj za najlepšo kračo je tokrat pripadel motoristom, ki so zanjo prispevali neverjetnih okroglih 570 evrov. Ko so kračmani potegnili črto, je njihov seštevek pokazal, da so bili sila uspešni, kajti letošnji izkupiček je bil kljub recesiji, za par odstotkov večji od lanskoletnega, denar v višini 2150 evrov pa bodo namenili za obnovo cerkve sv. Roka.

Foto: Slavko Mirtič

## OBVEŠČANJE IN OGLAŠEVANJE- POZIV ZA PRIJAVO TAKSNE OBVEZNOSTI

V skladu s 10. členom Odloka o občinskih taksah (Ur.l.RS, št. 63/2007) morajo zavezanci za oglaševanje svojih predmetov oz. storitev plačati letno občinsko takso. Zavezanci, oglašujete tudi v letu 2009, imate obveznost, da vložite vlogo, na podlagi katere se vam bo določila taksna obveznost. Vlogo je dostopna na Občini Žužemberk (sprejemna pisarna) in na spletni strani: [www.zuzemberk.si](http://www.zuzemberk.si).

Vsem, ki ne bodo vložili vloge, bodo pa oglaševali, jim bo določena taksna obveznost v skladu z 13. členom citiranega odloka. V kolikor nameravate prenehati z oglaševanjem, pa to sporočite na tel. št. **07 38 45 196**.

Na navedeno tel. št. se lahko tudi obrnete za vse nadaljnje informacije. Želimo vam uspešno leto.

Brigita Kalčič

**IŠČEM VARSTVO V POLETNIH  
POČITNICAH ZA DVA OTROKA,  
OKOLICA ŽUŽEMBERKA -  
GRADENC. PUNČKO STARO  
4,5 LET IN FANTA STAREGA 10  
LET. VARSTVO POTRE-  
BUJEMO ZA PRIBLIŽNO 4  
TEDNE. (PO DOGOVORU).**

**INFORMACIJE NA TELEFON  
041 901 669 (ARLETTE)**

# 80-LETNIKI – Društvo upokojencev ŽUŽEMBERK



## ROJC JOŽEFA, BUDGANJA VAS

**ROJC Jožefa je dne 17. 1. 2009 praznovala visoki jubilej – svoj 80. rojstni dan.**

Rojena je bila v Budganji vasi in kot edini otrok ostala na kmetiji in pomagala svojim staršem pri delu. Leta 1957 se je poročila z Ivanom in Žužemberka, po domače Tomaževem. V zakonu so se jima rodili 4 otroci (Ivan, Jože, Franci in Marija), sedaj pa ima že 9 vnukov. Mož ji je leta 2004 umrl, sedaj pa živi pri sinu Ivanu in njegovi družini. Leta 1964 se je zaposlila v tedanji Iskri v Žužemberku, kjer je delala vse do svoje upokojitve.

Tudi zdravje ji zadnje čase ne služi prav najbolje, saj mora vseskozi imeti kisik, zato se najbolj veseli obiska svojih otrok in vnukov, najbolj pa jo razveseli vnukinja Diana, ki ji krajša čas z branjem svojih knjig, čeprav mama včasih med tem tudi zaspi.



## VIDMAR ANTON, KLEČET

**VIDMAR Anton je dne 29. 1. 2009 praznoval svoj 80. rojstni dan.**

Rojen je bil v Šmihelu pri Žužemberku v številni kmečki družini s 7 otroki. Mama mu je umrla po rojstvu zadnjega otroka. Dobili so mačeho, kar mu je zelo otežilo otroštvo. Veliko je delal na domači kmetiji in tudi pri drugih ljudeh. Spoznal je svojo bodočo ženo Marijo, ki je bila vdova in že imela eno hčerko, z njo se poročil leta 1953. V zakonu se mu je rodil sin Tone. Da bi se družina lahko boljše preživela, ker od kmetije ni bilo dohodka, se je za štiri leta zaposlil v Nemčiji. Po prihodu domov pa je delal v IMP Ivančna Gorica do upokojitve.

Po smrti žene živi s sinovo družino, najbolj pa se razveseli obiska 2 vnukov in 4 pravnukov, ki mu polepšajo čas. Kolikor pa mu zdravje dopušča, še pomaga sinovi družini.



## SADAR ANICA, DRAŠČA VAS

**SADAR Anica je dne 22. 2. 2009 praznovala svoj 80 rojstni dan.**

Rojena je bila v Drašči vasi v številni kmečki družini s 6 otroki. Leta 1948 se je poročila z domačinom Jožetom in se preselila na njegovo domačijo. V zakonu je rodila 3 hčerke (Anico in dvojčici Majdo in Jožico). Čeprav je bilo na domačiji veliko dela, denarja pa bolj malo, se je leta 1964 zaposlila v tedanji Iskri v Žužemberku, kjer je delala kot pomočnica v kuhinji vse do upokojitve leta 1985. Leta 2002 ji je umrl mož Jože, sedaj pa živi v svoji hiši sama, za njo pa skrbi hčerka Majda z družino. Ima 7 vnukov in že 14 pravnukov, katerih obiska se najbolj veseli, saj ji polepšajo dneve, ker sama težko hodi okoli zaradi bolezní.



## GREGORIČ JOŽE, DRAŠČA VAS

**Dne 7. 1. 2009 je praznoval svoj 80. rojstni dan GREGORIČ Jože, doma iz Drašče vasi.**

Rojen je bil v Primči vasi pri Ambrusu v kmečki družini z devetimi otroki (5 fantov in 4 dekleta), od katerih sedaj živi še 5. Skupaj z ostalimi je mlada leta preživel z delom na kmetiji, leta 1955 pa se je poročil z ženo Marijo in se preselil na njen dom v Draščo vas. V zakonu so se mu rodili 3 otroci

(Jože, Janez in Marija). Dama pri nje-mu sedaj živi samo še sin Janez.

Ker je bilo z delom doma na kmetiji malo zaslužka, družino pa je bilo potrebno preživeti, se je zaposlil v Ljubljani. Delal je v podjetju Litostroj, ki je delavcem omogočil vsakdanjo vožnjo v Ljubljano, pozneje pa je do upokojitve delal kot varnostnik pri podjetju Varnost.

Kolikor mu zdravje dopušča, še vedno malo dela na kmetiji, skupaj z ženo pa se najbolj veselita obiska svojih otrok ali katerega od 7 vnukov in 2 pravnukov, ki jim polepšajo dneve s svojim obiskom.

Člani DU Žužemberk smo vse članice in člane, ki so dopolnili 80 leto, to je ob tem visokem jubileju obiskali, jim zaželeli še veliko zdravja v krogu svoje družine in jih obdarili.

*Tinca Canjko*  
Tajnica DU Žužemberk



**TRGOVINA IN SERVIS KOLES**



**ERAZEM**

Štefan pri Trebnjem 36, TREBNJE

**Odprto od 14. marca 2009**









# Turizem, kdo bo tebe ...

**O turizmu vemo v Sloveniji vsi povedati veliko in vsi tudi o turizmu veliko govorimo. Kaj je turizem, je zapisano v mnogih knjigah, definicije pa se tudi razlikujejo. Naj jih nekaj naštejemo!**

Med priznane definicije sodi Hunzikerjeva in KRAFTOVA definicija: "Turizem je celota odnosov in pojavov, ki nastanejo zaradi potovanja in bivanja tujcev v nekem kraju, če to bivanje ne povzroči stalne naselitve in ni povezano s pridobitno dejavnostjo." Sledi ji St. Gallenska definicija turizma: "Turizem je celota odnosov in pojavov, ki nastanejo zaradi potovanja in bivanja oseb, za katere kraj nastanitve ni niti glavno niti stalno bivališče, niti kraj zaposlitve."

Slovar slovenskega knjižnega jezika tolmači "turizem" kot pojav, ko kdo potuje, začasno spremeni kraj bivanja zaradi oddiha, razvedrila, je gospodarska dejavnost, ki se ukvarja z zadovoljevanjem potreb turistov in nudenjem uslug turistom. In še dodaja: "Turizem je splet dejavnosti oseb, ki potujejo in bivajo v kraju zunaj svojega običajnega okolja, zaradi preživljanja prostega časa, sprostitve, poslov ali iz drugih razlogov, in sicer najmanj en dan z vsaj eno prenočitvijo, vendar ne več kot 365 dni brez prekinitve".

Turisti so osebe, ki v nekem drugem kraju prenočijo vsaj en dan, ostali so izletniki. Turisti in izletniki se navadno zadržujejo ali obiskujejo turistične kraje. To so kraji, ki ustrezajo nekaterim merilom:

- so privlačni, zanimivi z naravnimi lepotami, zdravilni vrelci, kulturnozgodovinski spomeniki, s kulturnimi, zabavnimi, športnimi in drugimi prireditvami,
- imajo prometne zveze,

- imajo ustrezne objekte za sprejem turistov, kot so namestitveni objekti s spremljajočimi trgovskimi, obrtniškimi, poštnimi, storitvenimi objekti, pa tudi s parki, sprehajališči ipd..

Tako smo prišli tudi do naše 'Suhe krajine, kjer čas teče drugače'® (to sem zapisal že leta 1993 v prvi turistični publikaciji Suhe krajine) in ki ima možnosti za razvoj turizma. V času gospodarske krize še toliko bolj! Zakaj? Večina svetovnih analitikov ugotavlja, da se bo svetovni turistični promet zmanjšal. Turisti ne bodo več toliko potovali v oddaljene turistične destinacije in bodo iskali bližje in zanimive kraje. In tu je naša priložnost za razumevanje in nadaljnji razvoj turizma. Domačega gosta, ki ga vsaj govorno razumemo, prijazno sprejmemo in mu predstavimo našo naravno in kulturno dediščino, običaje ter tudi spremljajoče možnosti. Pod gostoljubnost in prijaznost razumem to, da gosta, izletnika, turista ne obremenjujem s svojimi problemi in težavami, ampak ga po svojih najboljših možnostih znamo razveseliti, nahraniti, ga tudi malo 'utruditi' in navdušiti za ponovni obisk. Največje zadovoljstvo je zadovoljen gost, gost, ki se vrača, in tak gost je naša najboljša promocija. Slovenski turist je zelo zahteven turist, in če bomo znali zadovoljiti potrebe domačega turista, bo s tujimi lažje.

S tem zapisom sem želel vse prebivalce te enkratno lepe ter naravno in kulturnozgodovinsko bogate pokrajine navdušiti za turistično udejstvovanje,

zaprostiti za prijaznost do izletnikov in turistov, za nasmeh in prijazno besedo. To vse je vredno zlata. Mi vsi živimo v čudoviti pokrajini, ki nam jo mnogi tujci tudi zavidajo! Žal, zaenkrat te 'njive' še ne znamo obdelati (razen izjem), ampak se bomo s časom tudi mi to naučili in generacije, ki prihajajo, bodo lahko živele tudi od turizma.

VladiMir

Turistično društvo Suha krajina

## VABI

prebivalke in prebivalce Suhe krajine v svoje vrste. V okviru Turističnega društva deluje več sekcij: ljudske pevke v pokrajinskih nošah, ljudski godci, turistični vodniki, viteški red, sekcija ročnih del, pustno-karnevalska sekcija in literarna sekcija. O našem delu izveste več na spletnem naslovu [www.freewebs.com/tdsuhakrajina](http://www.freewebs.com/tdsuhakrajina). Vabljeni!

Vlado Kostevc  
predsednik TD Suha krajina

## FOTO DIGITALNI STUDIO

# MAVER

Dvor 12 b, 8361 Dvor



**Tel.:**  
**07/ 30 88 322**

**Gsm:**  
**041 722 712**

## Od kod priimek Vidmar?

V Suhi krajini, na Vipavskem pa morda še kod v Sloveniji je dokaj pogost priimek Vidmar. Razlago o njegovem nastanku ponuja v knjigi »Ljubljana skozi čas«.

(Ljubljana 1989) profesor Silvester Kopriva. Na strani 183 te knjige je zapisal: »V prejšnjih časih se je sploh vsako ozemlje, ki ga je vladar ali kak plemič določil za cerkveno last, imenovalo vidumatum ali vidum. Od tod tudi ime Videm. Pri nas jih je kar precej. Na Kočevskem je imela vsaka župnija svoj videm. Oskrbniki takih posestev pa so se imenovali Vidmarji.«

Slavko Gliha



**Komisija za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja**

Na podlagi 2., 4. in 15. člena Odloka o priznanjih Občine Žužemberk (Ur.l. RS, št. 55/02) Komisija za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja objavlja

**JAVNI RAZPIS  
ZA PODELITEV PRIZNANJ  
OBČINE ŽUŽEMBERK**

**I.**

Občina Žužemberk **zbira predloge** za kandidate za nagrade in priznanja, ki so se v letu 2008 izkazali s svojim delom in prispevali k prepoznavnosti, družbenemu, gospodarskemu in splošnemu razvoju, podeljujejo pa se v letu 2009:

- 1. Naziv častnega občana Občine Žužemberk** se podeljuje posameznikom, občanom Občine Žužemberk, drugim državljanom RS, državljanom tujih držav za **izjemno pomembno delo in zasluge**, ki pomenijo izjemen prispevek k razvoju, ugledu in uveljavljanju Občine Žužemberk.
- 2. Zlati grb Občine Žužemberk** se podeljuje posamezniku za **življenjsko delo**, za večletne uspehe ali enkratne izjemne uspehe ali enkratne izjemne dosežke trajnega pome-

na ali skupini občanov oziroma pravnim osebam za večletne uspehe ali dosežke na gospodarskem, družbenem ali drugem področju življenja in dela, s katerimi so pomembno vplivali na razvoj in ugled Občine Žužemberk.

- 3. Srebrni grb Občine Žužemberk** se podeljuje posameznikom, skupini občanov, društvom ali drugi pravni osebi ob izjemnih enkratnih dosežkih, ob izrednem humanem in požrtvovalnem dejanju, **ob življenjskem ali delovnem jubileju** ali drugih posebnih priložnostih.
- 4. Bronasti grb Občine Žužemberk** se podeljuje posameznikom, skupini občanov, društvom in drugim pravnim osebam za posebne uspehe in dosežke na področju življenja in dela, pomembne za občino in dejanja, ki se **odražajo v humanem odnosu do soljudi**.
- 5. Pisno priznanje** se podeljuje občanom, skupinam občanov in pravnim osebam za njihove uspehe in prizadevanja na posameznih področjih življenja in dela.
- 6. Pisna zahvala občine** se podeljuje občanom, skupinam občanov in pravnim osebam za njihove uspehe in prizadevanja na posameznih področjih življenja in dela.

**II.**

Predloge za podelitev priznanj in nagrad Občine Žužemberk lahko podajo občani, politične stranke, krajevna skupnost, podjetja, društva in druge pravne osebe.

**III.**

Predlogi za podelitev priznanj morajo biti **podani v pisni obliki** in vsebovati morajo naslednje podatke:

- ime in sedež predlagatelja
- **osnovne podatke predlaganega prejemnika** priznanj

- vrsto predlaganega priznanja
- utemeljitev predloga
- priporoča se tudi dokument, ki potrjuje navedbe v obrazložitvi.

Predloge za podelitev priznanj učencem in dijakom, naj vsebujejo enake podatke.

Predloge s podatki in obrazložitvijo predlagatelji posredujejo na naslov:

**Občina Žužemberk, Komisija za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja, 8360 Žužemberk, Grajski trg 33, v zaprti ovojnici, z oznako "ZA PRIZNANJA OBČINE ŽUŽEMBERK", do vključno 8. maja 2009, do 12. ure.**

**Kontaktna oseba je g. Vlado Kostevc, direktor občinske uprave** (vlado.kostevc@zuzemberk.si). Nepravilno označene ovojnice bodo zavrnjene in vrnjene pošiljatelju.

**IV.**

Predloge za podelitev priznanj in nagrad bo obravnavala Komisija za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja Občinskega sveta Občine Žužemberk ter pripravila predlog za odločanje na Občinskem svetu Občine Žužemberk.

Priznanja za učence in dijake bodo podeljena na posebni svečanosti!

Priznanja in nagrade bodo podeljena na slavnostni seji Občinskega sveta Občine Žužemberk oz. slovesnosti v počastitev občinskega praznika, ki bo 12.07.2009.

Številka: 094-2/2009-1  
Žužemberk, 20.03.2009

Komisija MWIP  
Občine Žužemberk  
**Dušan Papež**

# Diamantni mašnik Vinko Šega

Prelat g. Vinko Šega, župnik v Robu na Dolenjskem se je 16. novembra 2008 v svoji rojstni župniji v Grahovem zahvalil Bogu za vse darove, ki jih je skozi 92 let življenja, od tega 65 let duhovništva, obilno delil njemu, po njem pa tudi mnogim vernikom. Bogu se je s številnimi župljani iz Žužemberka za nesebično službo, ki jo je z veliko apostolsko gorečnostjo izvrševal vsa leta zahvalil konec leta z mašo tudi v cerkvi sv. Mohorja in Fortunata v Žužemberku. Za njim je dolga, pestra, težka, a hkrati blagoslovov polna duhovniška pot. V Žužemberk je prišel januarja leta 1946 in ostal več kot 6 in pol let. Deloval je v težkih, povojnih razmerah, ki so jih doživljali vsi duhovniki.

Na procesu v Novem mestu, 10 septembra 1952 leta je bil obsojen na dolgoletno ječo. Dolga štiri leta, 1 mesec in 11 dni je po krivici preživel zaprt v bunkerjih, samicah, prenatrpanih sobah in preko vseh zaslišanj, poizkusa odvzema, zagledal luč življenja. Dogodke na svoji težki poti je opisal v svoji knjigi »Dano tisto uro«, ki je izšla pri založbi Družine, v njej pa opisuje tudi številne spomine, ki jih je preživel v Žužemberku. Sedaj slušbuje v župniji Rob, kjer ga večkrat obiščejo tudi naši farani. Še posebej se veseli srečanj z njegovimi žužemberškimi ministranti, ki ga v župniji obiščejo vsako leto.

Foto: S. Mirtič



# Internet po optičnem omrežju v vsako vas v naši občini

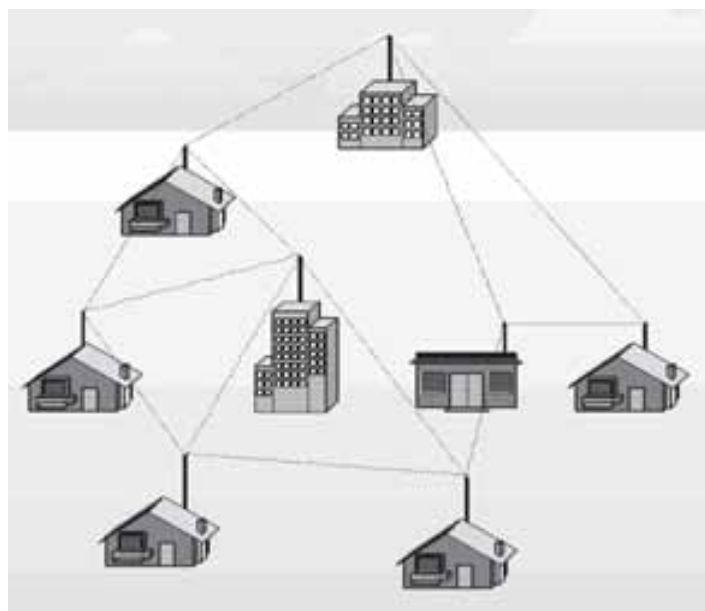
Opirajo se možnosti, da bi v širokopasovno omrežje elektronskih komunikacij vključili vsa gospodinjstva ter ostale javne in gospodarske organizacije, ki v naši občini nimajo dostopa do te storitve (internet, televizija, telefon, ...). Kot vemo, so številne širokopasovne storitve nepogrešljiv sestavi del razvitih okolji. Ne služijo le za zabavo, brez njih si je težko predstavljati turistično in ostalo poslovanje, izobraževanje, e-storitve (e-bančništvo, e-uprava), nakupovanje in še bi lahko naštevali.

Gospodinjstva in podjetniki brez širokopasovnega interneta so v neenakopravnem položaju z ostalimi. V občini Žužemberk dostop do širokopasovnih omrežji vsem prebivalcem še ni omogočen, je pa omrežje v večji meri že zgrajeno s strani nacionalnega operaterja. Določena območja, kjer je dostop do širokopasovnega omrežja omogočen, pa imamo zaradi prevelike oddaljenosti od telekomuni-

kacijskih central, možnost uporabe le omejene hitrosti za prenos podatkov in posledično do omejene storitve operaterjev.

Občina se z iskanjem poti za širitev odprtega širokopasovnega internetnega omrežja na območja, ki zaradi redke naseljenosti za različne operaterje ekonomsko niso zanimiva (t.i. "bele lise"), ukvarja leto dni. Aprila 2008 je bil na Občinskem svetu sprejet odlok o ugotovitvi javnega interesa za javno-zasebno partnerstvo ter določitvi osnovnih pogojev za izvedbo projektov gradnje odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij. V prihodnjih dneh lahko pričakujemo načrt razvoja širokopasovnega omrežja v Občini Žužemberk, ki je podlaga za izvedbo razpisa sklenitve javno-zasebnega partnerstva.

"Bele" komunikacijske lise bomo brisali s pomočjo nepovratnega državnega denarja, ki ga bomo poskušali dobiti na letošnjem razpisu



ministrstva za gospodarstvo. Čakamo na pogoje letošnjega razpisa, in če bo ponovno nenaklonjeno manjšim občinam, razmišljamo o sodelovanju s

sosealnimi občinami. Ministrstvo za gospodarstvo črpa sredstva iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Na podlagi podpisane pogodbe bo občina pridobila možnost črpanja sredstev za gradnjo odprtega širokopasovnega omrežja, ki ga bo zgradil in nato tudi upravljal in vzdrževal izbrani soinvestitor. Soinvestitor bo po dograditvi omrežja le-to ponujal vsem zainteresiranim ponudnikom javnih storitev in operaterjem omrežij ter jim s tem omogočil dostop do zainteresiranih končnih uporabnikov pod enakimi pogoji. Finančna konstrukcija je sledeča: 70% država oz. EU nepovratna sredstva in 30% izbrani soinvestitor.

S tem se bo okrepilo sodelovanje vseh končnih uporabnikov, ponudnikov storitev in lokalne skupnosti. Na ta način vzpostavljeno partnerstvo bo pripomoglo k razvoju informacijske družbe s ciljem povečevanja socialne vključenosti prebivalcev lokalne skupnosti in zmanjševanja digitalne ločnice. Infrastrukturalna opremljenost lokalne skupnosti je namreč osnovni predpogoj za povečanje kakovosti bivanja vseh prebivalcev. Poleg navedenega tak pristop hkrati pospešuje razvoj elektronskih komunikacij, povečuje stopnjo konkurence in istočasno racionalizira posege v prostor.

Vljudno prosimo, da nam priloženo izpolnjeno anketo vrnete na občino!

Martin Grčar, ([ceste@zuzemberk.si](mailto:ceste@zuzemberk.si))



## ANKETNI VPRAŠALNIK

### Spoštovani!

Pred vami je vprašalnik o možnosti dostopa do internetnih storitev. Prosimo, da ga pazljivo preberete, izpolnite ter nam ga vrnete po pošti ali osebno. Najkasneje do konca aprila 2009.

Ime in priimek: \_\_\_\_\_

Ulica in hišna številka: \_\_\_\_\_ Naselje: \_\_\_\_\_

### Prosimo, da odgovorite na naslednja vprašanja (ustrezno obkrožite):

#### 1. Ali imate dostop do širokopolovnega omrežja - interneta (ADSL, VDSL)?

DA            NE

#### 2. Če NE, ali želite imeti dostop do širokopolovnega interneta?

DA            NE

#### 3. Kakšna je hitrost internetne povezave, ki bi jo potrebovali?

a) do 1Mbps            b) do 5 Mbps            c) do 10 Mbps            d) do 20 Mbps  
e) do 50 Mbps            f) drugo \_\_\_\_\_

#### 4. Ali imate možnost dostopa do omrežja IP televizije (preko ADSL, VDSL)?

DA            NE

#### 5. Koliko TV programov trenutno lahko sprejemate ?

a) do 10            b) do 30            c) do 50            d) več kot 50

#### 6.) Katere storitve vas zanimajo (lahko obkrožite več odgovorov)?

- a) IP TV (več kot 150 TV in radijskih programov, možnost sprejema HDTV, video na zahtevo,...)
- b) internet (večje hitrosti,...)
- c) IP telefonija

Datum:

Podpis:



## OBČINSKA UPRAVA OBČINE ŽUŽEMBERK

### URADNE URE:

#### Ponedeljek:

od 7.30 do 14.30

#### Sreda:

Od 7.30 do 16.30

#### Petek:

od 7.30 do 13.00

[www.zuzemberk.si](http://www.zuzemberk.si)

# Jezero pod gradom

Navadno take prizore poplavljanja gledamo po televiziji, tokrat v pozni jeseni nam tega ni bilo treba. Tako sliko je pokazala tudi naša Krka, saj je spremenila Loko v veliko jezero. Človek skoraj ne more verjeti, da je kaj takega mogoče. Koliko je to vode, naraste za več kot stokrat. Za nas, ki živimo visoko in nas še zdaleč ne ogroža, bi lahko rekli, da je neke vrste atrakcija. Toda za tiste, recimo, ki živijo tik ob njej, to ni 'hec', saj jih neposredno ogroža, ogroža njihovo težko prigarano imetje. Verjamem, da v taki situaciji, ko voda narašča iz ure v uro, ti ljudje ne morejo biti mirni. Še sreča, da to ni pogosto, vendar v sedanjih klimatskih razmerah, ko prihajajo nad nas vedno bolj pogosto take in drugačne naravne nesreče, kot so orkanski vetrovi s točo, se bo lahko to tudi pogosteje dogajalo s Krko, da bo narasla čez vse razumne meje in bo prineslo velika razdejanja. Smo na to pripravljeni?

*Foto in tekst: Rudi Cerkovnik*



## Obvestilo staršem predšolskih otrok

### Vpis otrok v Vrtec pri OŠ Žužemberk

Starše predšolskih otrok obveščamo, da bo potekal VPIS otrok v Vrtec pri OŠ Žužemberk za šolsko leto 2009/2010 od 01. 04. do 11. 04. 2009, in sicer od 12.00 do 14.00 ure v Vrtec na Jurčičevi 41.

Starši, ki želijo vključiti otroka v vrtec med šolskim letom 2009/2010, ga morajo vpisati v času vpisa zaradi predvidenega oblikovanja oddelkov.

Za dodatne informacije lahko pokličete na tel. št. 07 30 87 107, ga. Olga Longar.

### Vpis otrok v Vrtec pri OŠ Prevole

Vpis v vrtec pri OŠ Prevole bo potekal vse delovne dni od 06. 04. do 17. 04. 2009, in sicer: od ponedeljka do četrta od 9. do 10.30 ure ter od 14.15 do 16. ure, ob petkih pa od 9. do 12. ure.

VETERINA NOVO MESTO d.o.o.  
Šmarješka c. 2, 8000 Novo mesto  
Tel. 0/393 47 40, fax 07/393 47 5

### RAZPORED OBVEZNEGA LETNEGA CEPLJENJA PSOV PROTI STEKLINI PO NASELJIH ZA LETO 2009

CENA CEPLJENJA: 34,89 EUR

#### TOREK - 14.04.2009

7.30 Brezova Reber  
8.00 Veliki Lipovec  
8.30 Ajdovec  
9.00 Podlipa  
9.30 Srednji Lipovec  
10.00 Trebča vas  
10.30 Sadinja vas  
11.00 Vinkov Vrh  
11.30 Dvor  
12.30 Gornji Kot  
13.00 Dolnji Kot

#### ČETRTEK - 16.04.2009

7.30 Podgozd  
8.00 Jama  
8.30 Stavča vas  
9.00 Žužemberk - desni breg  
10.30 Budganja vas  
11.00 Plešivica  
11.30 Gradenc  
12.00 Zafara  
12.30 Žužemberk - levi breg

#### SREDA - 15.04.2009

7.30 Lašče  
8.00 Veliko Lipje  
8.15 Malo Lipje  
8.30 Sela (Hinje)  
8.45 Vrh (Hinje)  
9.00 Visejec  
9.30 Lopata  
10.15 Ratje  
11.15 Prevole  
11.45 Žvirče  
12.30 Pleš  
12.45 Hinje

#### PETEK - 17.04.2009

7.30 Prapreče  
8.00 Vrhovo  
8.30 Gor. Križ  
9.00 Šmihel  
10.00 Klečet  
10.30 Drašča vas  
11.00 Dešeča vas  
11.30 Cvibelj  
12.00 Reber  
12.30 Zalisec

#### ZAMUDNIKI:

PONEDELJEK - 20. 4. 2009

Veterina Novo mesto: 8. - 13. ure

TOREK - 28. 4. 2009

Veterina Novo mesto: 15. - 18. ure

Veterina Žužemberk 7. - 8. ure

**Cepljenje lahko opravite tudi v naši ambulanti (tel.: 07/ 393 47 51) vsak delavnik od 7. do 19. ure, ob sobotah od 7. do 11. ure.**

**Seznam je objavljen tudi na naši spletni strani: [vetnm@siol.net](mailto:vetnm@siol.net)**

**Pri cepljenju imejte s seboj EMŠO lastnika psa, ki je obvezen podatek v centralnem registru psov.**

Več informacij na tel št.:

07/393 47 40 Novo mesto

07/ 308 73 19 Žužemberk (med 7. in 8. uro)



**POZNATE VAŠ KRAJ****SPONZOR****GOSTILNA  
ZUPANČIČ**

Gostgrad d.o.o.  
Grajski trg 4, Žužemberk

**07/ 3087290**

e-mail: gostgrad@volja.net



Bralci ste se potrudili in nam poslali kar 16 odgovorov. Fotografija je bila posneta na Selih pri Ajdovcu. Izžrebali smo naslednje pošiljatelje in tako razdelili nagrade: 1. **Stanka Kavšek**, Brezova Reber 12, 8360 Dvor; **Anica Oman**, Ulica Slavka Gruma 21, 8000 Novo mesto; **Damjana Koncilija**, Ljubljanska 21, 8311 Kostanjevica na Krki. Nagrajencem čestitamo!

**Novo vprašanje:** Navedite ime cerkve in v katerem kraju se nahaja! Odgovore iz 33. številke glasila pa pošljite na naslov Suhokranjske poti, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk do **15. junija** 2009 s pripisom: Poznate vaš kraj?

**Odkrivamo stare fotografije**

Tokrat ste nam bralci poslali 3 odgovore. Nagrado dobi: **Ljubica Jenkole**, Dvor 13, 8361 Dvor. Na fotografiji so vidne ruševine starega kulturne dvorane Staneta Rozmana na Dvoru, in izgradnja novega večnamenskega doma na Dvoru. Čestitamo, a upamo, da bomo naslednjič dobili od vas več odgovorov.

Predstavljamo staro fotografijo, katero nam je prijazno odstopil Rudi Murn, posneta na ajdovški planoti vaša naloga, dragi bralci, je, da nam napišete kaj več o tem dogodku in katerega leta, približno, je nastala slika.

Odgovore pošljite na naslov: Suhokranjske poti, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk do **15. junija** s pripisom: Odkrivamo stare fotografije.

# Nagradna križanka






Reševalci križank ste se zelo potrudili, saj ste nam poslali kar 38 rešitev, to je rekord, le tako naprej. Zato sledijo nagrade. Po žrebu smo dobili dobitnike nagrad, ti so:

1. **Martina Iskra**, Dvor 73, 8361 Dvor;
2. **Ana Turk**, Vrh pri Hinjah, 8362 Hinje;
3. **Darja Mikulič**, Boršt pri Dvoru, 8361 Dvor.

Nagrajencem čestitamo!

Rešitve križanke iz 33. številke glasila pošljite na naslov: Suhokranjske poti, Grajski trg 33 do **15. junija** 2009 s pripisom: Križanka.

Pa še to: **Kot rešitev napišite samo geslo, tako da bodo Suhokranjske poti ostale cele.**

				SPREMLJE- VALKA AFRODITE	NOVA UMETNOST	FRANC. SLIKARKA SONIA	BABICA	ČISTILNI PRAŠEK	ANNA TATANGELO	
			MESTO V ITALIJI, BLIZU BENETK							
			PUŠČAVNIK, SAMOTAR							
			VERA MOHAMEDA							OTARU JE PRISTANIŠČE NA JAPONSKEM
ZGLED, VZOR										
ŽABOT VIDA			VULKAN NA SICILIJI				OSEBNI ZAIMEK	GERBRAND EECKHOUT JE HOL. SLIKAR		
			ANGL. KIPAR ANTHONY							
HOLANDSKI SLIKAR GERBRAND								CELJE	ANŽEJ DEŽAN	
LISTEK, KJER SE OZNAČI GLAS										
IRSKA (ORG.)					ENAKA SAMOGLAS.		EDVARD			
					PRISTAN. NA JAPONSKEM		ARHEOL. NAJDIŠČE NA GORENJSKEM			
ZIMBAB. POLITIK JOSHUA						TUJA ČRKA IN SAMOGL.		RT V ŠPANIJI	STVAR	
DA			PRIMOŽ TRUBAR			GABO NAUM	J. AFRIŠKA REP.			
			EMANUEL LASKER				NEKDANJA FRANC. DES. ORG.			
	NEPRIJETNO RAZPOLO- ŽENJE									
	PIO BAROJA									
NOČ V POLARNEM PASU										
BOJAN ČOP			18. IN 22.ČRKA			SERGEJ AKSAKOV			AJDNA JE ARH. NAJDIŠČE NA GORENJSKEM	



Suhokranjske poti, javno glasilo izdaja Občina Žužemberk, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk, e-mail: suhokranjske.poti@zuzemberk.si, TRR: 01393-0100015568. Medij Suhokranjske poti vpisan v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod številko 14 (odločba 006-120/01). Odgovorni urednik: Slavko Mirtič, uredniški odbor: Slavko Gliha, Ljuba Nose, Mojca Papež in Vlado Kostevc. Zunanji sodelavci: Darko Pucelj, Polona Seničar, Miloš Kecman in Petra Kastelic. Lektor: Rudi Cerkovnik. Oblikovanje, grafična priprava in filmi: Pavlič Jože, GRAFIKA Novo mesto d.o.o. Tisk: Kastelic Zvone, s.p. Novo mesto. Naklada: 1800 izvodov.